KOSTEN EN OPBRENGSTEN OP WEIDEBEDRIJVEN
PER BEDRIJF EN PER PRODUKT

Voorcalculatie 1960/61

L1
356 - bijl. 1 B

LANDBOUW-ECONOMISCH
CENTRALEN
- 8 DEC. 1960
INSTITUUT

BIJLAGE I
bij Rapport No. 356

Afdeling Bedrijfseconomisch Onderzoek
in de Landbouw

94694

COMMISSIE VAN ADVIES

De berekeningen zijn getoetst aan het oordeel van een Commissie van Advies, welke hiertoe door het Dagelijks Bestuur van het L.E.I. is ingesteld.

De samenstelling van de Commissie van Advies is als volgt geweest.

Ir. Th.C.J.M. Rijssenbeek (voorzitter)	Directeur van het Veeteeltwezen	's-Gravenhage
Jac. Blom	Veehouder	Schoorl
J. Bruyne	Veehouder	Weesperkarspel
Ir. H. de Groot	Rijkslandbouwconsulent voor weide- en voederbouw	Wageningen
N.J.W. Olieman	Veehouder	Wilsveen
Dr.Ir. C. Schiere	Directeur v/d Kaas-, Boter- en Melkproduktencontrolestations te Utrecht en 's-Gravenhage	's-Gravenhage
W. Tijsma	Veehouder	Workum
Ir. H. Vredeling	Hoofd Wetenschappelijke afdeling Landarbeidersbond	Huis ter Heide

Nadrukkelijk zij erop gewezen dat een beoordeling van de herziene uitgangspunten welke dit jaar plaatshad, niet tot de taak van de toetsingscommissie behoorde.

In het algemeen kan de Commissie zich met de opgestelde berekeningen verenigen. Bij de opstelling van de berekeningen is een dankbaar gebruik gemaakt van de door de Commissie gemaakte opmerkingen. De verantwoordelijkheid voor het rapport berust bij het Landbouw-Economisch Instituut.

INHOUDSOPGAVE

		Blz.
Commissie van Advies		2
Inhoud van de tabellen en grafieken		4
HOOFDSTUK I	SAMENVATTING VAN DE RESULTATEN	6
	§ 1.Algemeen	6
	§ 2.Gebieden en aantallen bedrijven	7
	§ 3.Samenvatting van de berekeningen	8
HOOFDSTUK II	TOELICHTING OP DE BEREKENING VAN DE KOSTPRIJS	15
	A. KOSTEN EN NEVENOPBRENGSTEN	
	§ 1.Arbeidskosten	15
	a. Verdeelsleutel	15
	b. Arbeidsuren volgens de bedrijfsboekhoudingen	15
	c. Arbeidsuren in de voorcalculatie 1960/61	16
	d. Waardering van de arbeidsuren	18
	e. Arbeidskosten rundveehouderij - Voorcalculatie 1960/61	21
	§ 2.Beloning voor bedrijfsleiding	22
	§ 3.Veevoeder	22
	a. Algemeen	22
	b. Krachtvoer	25
	c. Het grasdrogen	28
	d. Melkprodukten	28
	e. Ruwvoeder, stro en weidegeld	32
	f. Totale voederkosten	35
	§ 4.Meststoffen	36
	§ 5.Grond en bedrijfsgebouwen	40
	§ 6.Werktuigkosten	41
	§ 7.Rente levende inventaris	43
	§ 8.Ziektenbestrijding, dekgelden, e.d.	44
	§ 9.Heffingen op de melk	44
	§ 10.Overige kosten	46
	§ 11.Omzet en aanwas	48
	§ 12.Overige opbrengsten	55
	B. MELKPRODUKTIE	
	§ 13.Melkproduktie per koe	58
	§ 14.Vetgehalte van de melk	58
	§ 15.Melkveebezetting	61
	§ 16.Melkproduktie per ha	61

S T A T E N

I	Technische bedrijfsgegevens t.b.v. rundveehouderij	65
II	Berekening van de genormaliseerde omzet- en aanwaspost in gld. per 100 melkkoeien in de verschillende gebieden - Voorcalculatie 1960/61	67
III	Overzicht van de produktiekosten van melk over de boekjaren 1951/52 t/m 1958/59	69
IV	Financiële resultaten per ha cultuurgrond op weidebedrijven - Boekjaar 1951/52 t/m 1958/59	74

2463

INHOUD VAN DE TABELLEN EN GRAFIEKEN

		Blz.
Tabel 1.	Aantallen bedrijven en gemiddelde oppervlakte (gemeten maat)	7
2.	Kosten en opbrengsten van de rundveehouderij per ha cultuurgrond - Voorcalculatie 1960/61	8
3.	Gemiddelde resultaten in gld. per ha cultuurgrond (uitkomsten volgens de bedrijfsboekhoudingen)	9
4.	Financiële resultaten van het gehele bedrijf op weidebedrijven - Voorcalculatie 1960/61	13
5.	Invloed van prijswijzigingen op de financiële resultaten van het gehele bedrijf	14
6.	Arbeidsnormen per bedrijfsonderdeel	15
7.	Afgeleide arbeidsuren in procenten van de normatieve arbeidsuren	16
8.	Berekening arbeidsuren voor de rundveehouderij - Voorcalculatie 1960/61	18
9.	Specificatie van de "in rekening te brengen uren"	19
10.	Berekening arbeidskosten per gewerkt uur	20
11.	Berekening arbeidskosten in gld. per ha - Voorcalculatie 1960/61	21
12.	Beloning voor bedrijfsleiding in gld. per ha	22
13.	Lengte van de stalperiode	24
14.	Wintermelk in procenten van de totale melkproduktie	25
15.	Krachtvoer in kg per koe	25
16.	Verhoudingscijfers krachtvoerprijzen	27
17.	Gedroogd gras in kg per koe	28
18.	Vervoederde melkprodukten per koe	30
19.	Ruwvoer in kg zetmeelwaarde per koe	32
20.	Prijs aangekocht ruwvoer in gld. per 100 kg zetmeelwaarde	32
21.	Stro in kg per koe	34
22.	Stroprijzen per 1000 kg	34
23.	Overige ruwvoederkosten en weidegeld in gld. per koe	35
24.	Kosten ruwvoeder, stro en weidegeld - Voorcalculatie 1960/61	35
25.	Voederkosten in gld. per ha - Voorcalculatie 1960/61	35
26.	Hoeveelheden meststoffen per ha	38
27.	Groothandelsprijzen per 100 kg	39
28.	Kunstmestprijzen in ct. per kg zuiver - Voorcalculatie 1960/61	39
29.	Meststoffen in gld. per ha - Voorcalculatie 1960/61	40

Blz.

Tabel 30. Kosten grond en gebouwen in gld. per ha (gemeten maat) 40
31. Kosten werktuigen in gld. per ha 41
32. Kosten werktuigen in gld. per ha - Voorcalculatie 1960/61 43
33. Rente levende inventaris in gld. per ha - Voorcalculatie 1960/61 43
34. Ziektenbestrijding, dekgelden e.d. in gld. per ha - Voorcalculatie 1960/61 44
35. Heffingen op melk in gld. per ha - Voorcalculatie 1960/61 46
36. Overige kosten in gld. per ha 48
37. Veeprijzen in guldens per stuk bij verkoop 51
38. Prijzen in guldens per stuk verkocht mestvee 52
39. Omzet en aanwas rundvee in gld. per ha - Voorcalculatie 1960/61 55
40. Overige opbrengsten in gld. per ha - 55
41. Beloop graslandkosten en opbrengsten per schaap 56
42. Opbrengst schapenhouderij per gemiddeld aanwezig schaap - Voorcalculatie 1960/61 57
43. Overige opbrengsten in gld. per ha - Voorcalculatie 1960/61 57
44. Melkproduktie in kg per koe 58
45. Het vetgehalte van de melk 58
46. Melkveebezetting per ha 61
47. Melkproduktie in kg per ha 61

B. GRAFIEKEN

Grafiek 1. Verloop van kostprijzen en opbrengstprijzen per 100 kg volgens de bedrijfsboekhoudingen 11
2. Totaal gemaaid grasland in procenten van de oppervlakte grasland 17
3. Krachtvoer in kg per koe 26
4. Gedroogd gras in kg per koe 29
5. Volle melk in kg per koe 31
6. Ruwvoer in kg zetmeelwaarde per koe 33
7. Kg zuivere stikstof (N) per ha 37
8. Onderhoud en aanschaf kleingereedschap in gld. per ha 42
9. Ziektenbestrijding,dekgelden e.d. in gld. per ha 45
10. Overige kosten in gld. per ha 47
11. Kalveren geboren en kalveren nuchter verkocht per 100 melkkoeien 49
12. Melkkoeien aan- en verkopen per 100 melkkoeien 50
13. Prijzen verkochte nuchtere kalveren 53
14. Prijzen verkochte melkkoeien 54
15. Melkproduktie in kg per koe 59
16. Vetgehalte in procenten 60
17. Melkveebezetting per ha cultuurgrond 62
18. Melkproduktie per ha cultuurgrond 63

HOOFDSTUK I
SAMENVATTING VAN DE RESULTATEN

§ 1. Algemeen

Deze bijlage bij het rapport No. 356 bevat de uitvoerige documentatie voor de opstelling van de voorcalculatie 1960/61 van de melk op weidebedrijven.

In de methode van berekening zijn dit jaar een aantal wijzigingen aangebracht welke voortvloeiden uit de herziening van de uitgangspunten voor de kostprijsberekening. Een uitvoerige toelichting hierop is opgenomen in hoofdstuk I van het samenvattend rapport No. 356 "Kosten en opbrengsten in de landbouw per bedrijf en per produkt".

De herziene uitgangspunten hebben het noodzakelijk gemaakt dat de in het verleden gebruikte bedrijven voor het huidige kostprijsonderzoek opnieuw moesten worden gegroepeerd. Deze hergroepering van de bedrijven geschiedde alleen voor de jaren 1957/58 en 1958/59. Voor deze jaren zijn namelijk afzonderlijke gemiddelde uitkomsten berekend van de geselecteerde bedrijven. Dit zijn dan de bedrijven die voldoen aan de gestelde minimumnormen voor de arbeidsefficiency.

Behalve de gemiddelde uitkomsten van de geselecteerde bedrijven zijn voor de belangrijkste kengetallen tevens vermeld de uitkomsten van de eertijds gebruikte groepen bedrijven (oude groepen). Na 1956/57 zijn de resultaten van de oude groepen tussen haakjes geplaatst en vermeld onder de cijferreeksen t/m 1956/57. De uitkomsten van de geselecteerde bedrijven zijn voor 1957/58 t/m 1958/59 ernaast opgenomen. Tenslotte zijn voor zover mogelijk nog opgenomen de voorlopige resultaten van het boekjaar 1959/60. Deze resultaten zijn uitsluitend van de oude groep bedrijven bekend. Voor het Veenweidegebied waren de gegevens over 1959/60 niet tijdig beschikbaar om in dit rapport te worden verwerkt.

Bij de bepaling van de voorcalculatie is de tendentie in de cijferreeksen van de oude groep bedrijven in aanmerking genomen.

Het niveau van de voorcalculatie is echter afgestemd op het niveau van de geselecteerde bedrijven. Van het meeste belang is dit uiteraard bij de bepaling van de arbeidskosten geweest.

Ter illustratie zijn een groot aantal grafieken opgenomen. Hierin zijn de resultaten van de oude groep bedrijven aangegeven met een getrokken lijn. De resultaten van de geselecteerde bedrijven zijn aangegeven met een stippellijn.

De selectie van de bedrijven heeft het verder noodzakelijk gemaakt dat een aantal gebieden waarvoor vroeger afzonderlijke berekeningen zijn opgesteld, thans moesten worden samengevoegd. Het aantal waarnemingen per gebied bleek namelijk door de toegepaste selectie te klein te zijn.

§ 2. Gebieden en aantallen bedrijven

De hierna vermelde berekeningen hebben betrekking op groepen bedrijven, gelegen in de volgende gebieden:

kleiweidegebied van Friesland " " Noordholland	kleiweidegebied
veenweidegebied van Friesland " " Noordholland ten noorden van het IJ	veenweidegebied
weidegebied in Noordholland ten zuidoosten van Amsterdam noordwestelijk weidegebied in Utrecht en de Alblasserwaard	overgangsgebied
Rijnland, Delf- en Schieland	consumptiemelkgebied

De gemiddelde oppervlakte en de aantallen van deze bedrijven waren in de verschillende jaren als volgt:

Tabel 1

AANTALLEN BEDRIJVEN EN GEMIDDELDE OPPERVLAKTE (GEMETEN MAAT)

Boekjaar	Kleiweidegebied		Veenweidegebied		Overgangsgebied		Consumptiemelkgebied	
	aantal	gem. opp.	aantal	gem. opp.	aantal	gem. opp.	aantal	gem. opp.
1951/52	63	18,9	74	18,6	-	-	32	17,0
1952/53	77	19,7	85	18,8	-	-	35	17,4
1953/54	74	20,5	84	18,0	69	17,0	31	18,0
1954/55	70	21,3	88	18,1	80	17,0	32	17,8
1955/56	71	20,4	88	18,2	89	16,3	30	16,2
1956/57	75	20,5	86	18,2	87	16,0	37	15,6
1957/58	45	23,4	59	21,4	55	16,7	26	17,0
1958/59	44	23,4	61	21,7	58	17,1	28	17,5
Voorcalc. 1960/61		23,5		21,5		17,0		17,5

2463

Na het boekjaar 1956/57 betreffen de aantallen bedrijven uitsluitend de bedrijven welke voldoen aan de gestelde minimumeisen volgens de herziene uitgangspunten voor de kostprijsberekeningen.

§ 3. Samenvatting van de berekeningen

a. Kostprijs per 100 kg melk - voorcalculatie 1960/61

De produktiekosten van de rundveehouderij zijn in tabel 2 vermeld. De aanduiding "voorcalculatie 1960/61" betreft de produktieperiode van november 1960 tot november 1961.

Tabel 2

KOSTEN EN OPBRENGSTEN VAN DE RUNDVEEHOUDERIJ PER HA CULTUURGROND
Voorcalculatie 1960/61
(november 1960 - november 1961)

Toelichting op blz.		Kleiweide-gebied	Veenweide-gebied	Overgangs-gebied	Consumptie-melkgebied
		gld.	gld.	gld.	gld.
15	Arbeidskosten	627	626	679	713
22	Beloning voor bedrijfsleiding	98	97	104	107
22	Veevoeder	441	433	619	848
36	Meststoffen	105	94	99	92
40	Grond- en gebouwenkosten	240	209	201	220
41	Werktuigkosten	130	128	127	119
43	Rente levende inventaris	69	63	69	74
44	Ziektenbestrijding, dekgelden e.d.	58	49	52	49
44	Heffingen op melk/rundvee	7	7	12	14
46	Overige kosten	80	74	79	68
	Brutokosten per ha	1855	1780	2041	2304
	Aftrekposten:				
48	omzet en aanwas rundvee	403	336	347	359
55	overige opbrengsten	101	56	61	84
	Totaal aftrekposten	504	392	408	443
	Nettokosten per ha	1351	1388	1633	1861
58	Melkproduktie per koe kg	4550	4150	4275	4275
58	Vetgehalte %	3,97	3,87	3,68	3,67
61	Aantal melkkoeien p/ha st.	1,14	1,15	1,44	1,66
61	Melkproduktie p/ha kg	5190	4770	6160	7100
	Melkvetproduktie p/ha kg	206,0	184,6	226,7	260,6
	Kostprijs per 100 kg melk gld.	26,05	29,10	26,50	26,20

Een toelichting op de berekende kosten en opbrengsten van de rundveehouderij is gegeven in de hoofdstukken II en III van deze bijlage.

b. Gemiddelde financiële resultaten van het gehele bedrijf per ha cultuurgrond over de jaren 1951/52 t/m 1959/60

In de staten IV van deze bijlage wordt een overzicht gegeven van de financiële resultaten van de bedrijven in de jaren 1951/52 t/m 1958/59. Een samenvatting van deze gemiddelde resultaten is in tabel 3 opgenomen. Hierbij zij opgemerkt dat deze resultaten betrekking hebben op de niet-geselecteerde groepen bedrijven.

Tabel 3

GEMIDDELDE RESULTATEN IN GLD. PER HA CULTUURGROND
(uitkomsten volgens de bedrijfsboekhoudingen)

	Kleiweidegebied			Veenweidegebied			Overgangsgebied			Consumptiemelkgebied		
	O.	K.	N.O.	O.	K.	N.O.	O.	K.	N.O.	O.	K.	N.O.
Boekjaar 1951/52	1583	1259	324	1326	1144	182	.	.	.	1734	1483	251
1952/53	1725	1368	357	1417	1202	215	.	.	.	1757	1598	159
1953/54	1667	1334	333	1417	1232	185	1594	1443	151	1936	1723	213
1954/55	1671	1553	118	1358	1390	⁄32	1622	1725	⁄103	1847	1874	⁄27
1955/56	1743	1563	180	1494	1424	70	1790	1735	55	1865	1756	109
1956/57	1838	1633	205	1553	1512	41	1988	1947	41	2242	2078	164
1957/58	2000	1752	248	1722	1609	113	2120	2038	82	2425	2219	206
1958/59	1984	1724	260	1705	1595	110	2221	2104	117	2457	2160	297
1959/60 1)	2163	1931	232	.	.	.	2510	2306	204	2723	2445	278

1) Voorlopige resultaten.

O. = opbrengsten per ha.
K. = kosten per ha.
N.O. = netto-overschot per ha.

⁄ = verlies.

In het netto-overschot per ha is begrepen de beloning voor de bedrijfsleiding. De beloning voor bedrijfsleiding is in deze nacalculaties namelijk niet onder de kosten opgenomen.

Zowel kosten als opbrengsten vertonen in de reeks van jaren een stijgend verloop. In het jaar 1954/55 is er behalve een vrij sterke stijging van de kosten een relatief lage geldopbrengst te constateren. Dit resulteert voor de meeste gebieden in een nega-

tief netto-overschot (verlies). Na 1954/55 geeft het netto-overschot weer een stijging te zien, hetgeen hoofdzakelijk kan worden toegeschreven aan een stijging van de opbrengstprijs van de melk. De produktieomstandigheden waren voor het jaar 1954/55 bijzonder ongunstig. Hiertegenover staat, dat er ook jaren waren met gunstige omstandigheden zoals 1953/54 en 1958/59.

Ter nadere oriëntering is hiernavolgend een grafiek opgenomen met het verloop van de kostprijzen en de opbrengstprijzen per 100 kg melk in de reeks der jaren.

Hiertoe zijn de prijzen uitgedrukt in verhoudingscijfers waarbij de gemiddelde kostprijzen per 100 kg over de jaren 1951/52 t/m 1958/59 op 100 is gesteld. In deze kostprijzen is niet begrepen de beloning voor bedrijfsleiding, zodat in de marge tussen kostprijs en opbrengstprijs eveneens de beloning voor bedrijfsleiding is begrepen. Verder zijn deze verhoudingscijfers gebaseerd op de rekenkundig gemiddelde uitkomsten van kleiweide-, veenweide- en consumptiemelkgebied.

Grafiek 1

VERLOOP VAN OPBRENGSTPRIJZEN EN KOSTPRIJZEN
PER 100 KG 1)
(Gemiddelde kostprijzen 1951/52 t/m 1958/59 = 100)

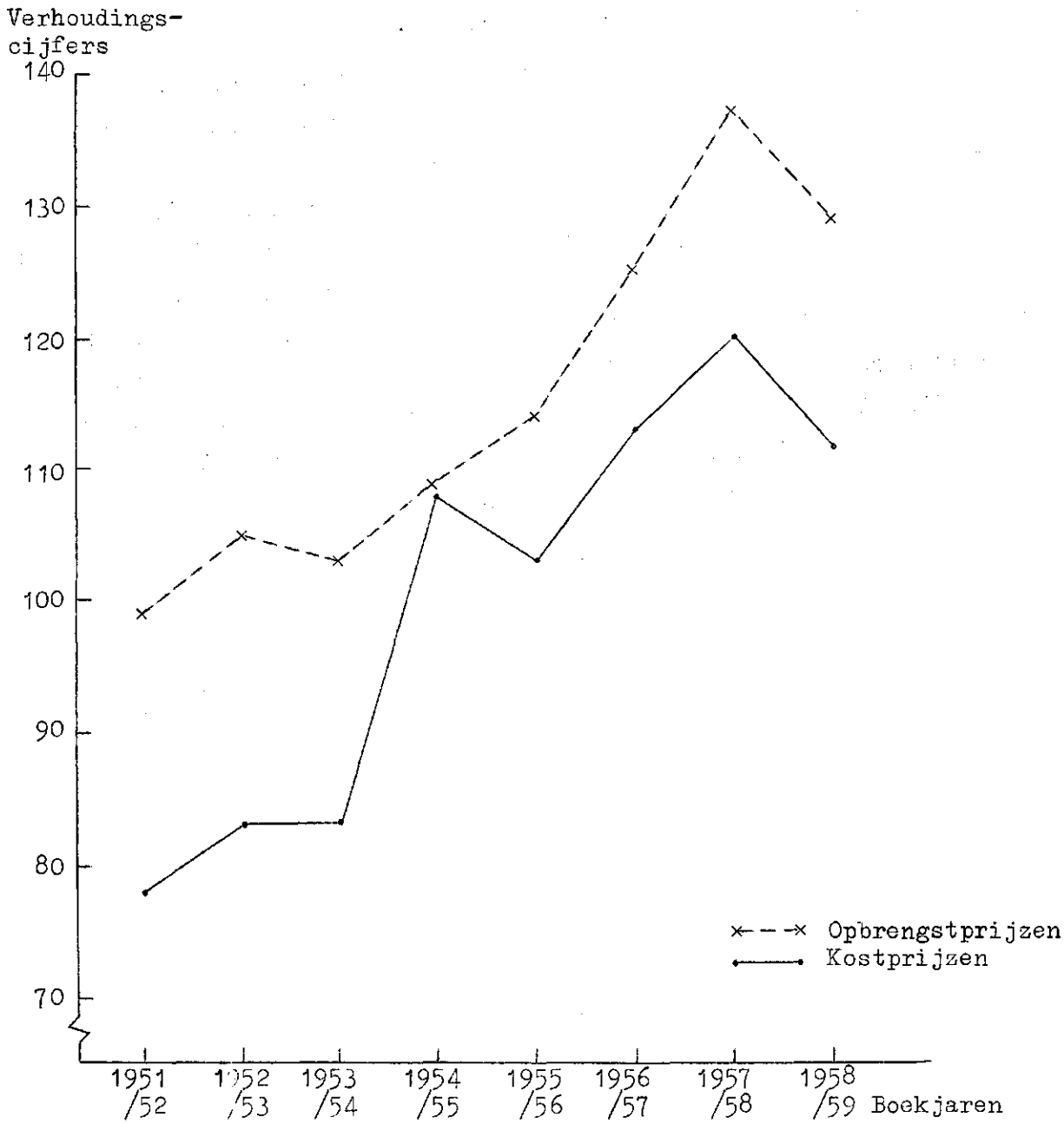

1) Gemiddelde uitkomsten volgens de bedrijfsboekhoudingen van de oude groep bedrijven.

2463

c. Financiële resultaten van het gehele bedrijf - voorcalculatie 1960/61

Deze paragraaf bevat de financiële resultaten van het gehele bedrijf, welke zijn berekend op basis van de voorgecalculeerde kosten en opbrengsten. Deze uitkomsten gelden dus evenceens bij gemiddelde omstandigheden en bij het te verwachten produktiviteits- en prijspeil van 1960/61.

De in rekening gebrachte opbrengstprijzen zijn zo mogelijk afgestemd op het prijspeil van 1959/60. De hoogte hiervan is echter als toekomstig prijspeil vrij arbitrair te noemen. Beschouwingen over deze financiële uitkomsten dienen daarom te geschieden tegen de achtergrond van de in rekening gebrachte opbrengstprijzen.

Melk : f. 27,- per 100 kg melk bij 3,7% melkvet. Bij een hoger of lager vetgehalte dan 3,7% is f. 3,50 per % vet in rekening gebracht.

Rundvlees : voor de opstelling van de omzet en aanwas zijn gemiddelde prijzen per stuks vee in rekening gebracht, die van gebied tot gebied variëren.

Varkensvlees: een specificatie in afgeleverd gewicht en opbrengstprijs per kg is met behulp van de boekhoudingen niet mogelijk. De geldopbrengsten in de voorcalculaties zijn berekend met behulp van de totale geldopbrengsten volgens de boekhoudingen.

Het arbeidsinkomen van de boer in tabel 4 omvat de beloning voor de handenarbeid, de beloning voor bedrijfsleiding en de ondernemerswinst of -verlies.

Verder geldt, dat het arbeidsinkomen van de boer is berekend bij een normale arbeidsprestatie per jaar volgens de arbeidstijden van de C.A.O. Het arbeidsinkomen van de boer en van het gezin met inbegrip van de beloning voor "overuren" is eveneens vermeld. Met "overuren" zijn bedoeld de uren die liggen boven de maximumgrens van arbeidsuren volgens de C.A.O.

Behalve de rundveehouderij is voor enige gebieden ook de varkenshouderij van belang voor de hoogte van de bedrijfsresultaten.

Tabel 4

FINANCIËLE RESULTATEN VAN HET GEHELE BEDRIJF OP WEIDEBEDRIJVEN
Voorcalculatie 1960/61

	Kleiweide-gebied	Veenweide-gebied	Overgangs-gebied	Consumpti melkgebie
Grootteklasse	10-35 ha	10-35 ha	10-25 ha	10-25 ha
I. Technische gegevens				
Oppervlakte cultuurgrond	23,50 ha	21,50 ha	17,- ha	17,50 ha
Veebezetting per jaar:				
melkkoeien	26,80 st.	24,70 st.	24,50 st.	29,10 st
varkens (mestvarkens + zeugen)	4,70 st.	2,80 st.	15,20 st.	12,20 st
II. Financiële resultaten				
a. Opbrengsten	gld.	gld.	gld.	gld.
rundveehouderij:				
melk	33038	27414	27569	32676
omzet/aanwas	9471	7224	5899	6283
overige opbrengsten	2374	1204	1037	1470
Totaal	44883	35842	34505	40429
Nevenbedrijven	1552	1196	5453	4576
Totale opbrengsten	46435	37038	39958	45005
b. Kosten				
Arbeidskosten	14998	13622	12290	13348
Voederkosten	10608	9364	14316	17662
Werktuigkosten	3061	2753	2170	2097
Kunstmest	2444	2000	1547	1453
Grond + gebouwen	5687	4515	3570	3990
Overige kosten	5097	4196	3778	3806
Totale kosten[1)]	41895	36450	37671	42356
c. Resultaten				
Netto-overschot	4540	588	2287	2649
Arbeidskosten van boer+gezinsleden (inclusief overuren)	10450	11145	10150	11575
Arbeidsinkomen van gezin	14990	11733	12437	14224
Arbeidskosten gezinsleden (inclusief overuren)	3330	3670	2815	4435
Arbeidsinkomen van de boer	11660	8063	9622	9789
Beloning voor overuren (boer)	995	1350	1225	975
Arbeidsinkomen boer bij 2835 arbeidsuren	10665	6713	8397	8814

1) Zonder beloning voor bedrijfsleiding.

Tenslotte is nog in tabel 5 de invloed van prijswijzigingen op de financiële resultaten van het gehele bedrijf gegeven. Deze invloed betreft alleen het niveau van de opbrengstprijzen van de produkten.

Tabel 5

INVLOED VAN PRIJSWIJZIGINGEN OP DE FINANCIËLE RESULTATEN VAN HET GEHELE BEDRIJF

Produkten	Aangehouden opbrengstprijzen	Wijziging in de prijzen	Invloed op de financiële resultaten van het gehele bedrijf			
			Kleiweidegebied	Veenweidegebied	Overgangsgebied	Cons.-melkgebied
	gld.		gld.	gld.	gld.	gld.
Melk per 100 kg	27,-	f. 1,-	1182,-	993,-	1024,-	1215,-
Omzet en aanwas rundveehouderij		5%	474,-	361,-	295,-	314,-
Varkensvlees per kg geslacht gewicht (bacon 2e soort)	2,10	5% of ca. 10 ct.	78,-	60,-	267,-	223,-

HOOFDSTUK II

TOELICHTING OP DE BEREKENDE PRODUKTIEKOSTEN VAN DE RUNDVEEHOUDERIJ

A. KOSTEN EN NEVENOPBRENGSTEN

§ 1. Arbeidskosten

a. Verdeelsleutel

De berekening van de arbeidskosten is gebaseerd op de uitkomsten van de bedrijfsboekhoudingen in de afgelopen jaren. In de bedrijfsboekhoudingen worden de arbeidskosten onderscheiden in de betaalde arbeidskosten en de berekende arbeidskosten.

De betaalde arbeidskosten betreffen de totale loonuitgaven voor de vreemde arbeidskrachten met inbegrip van de sociale lasten en de eventuele emolumenten. De berekende arbeidskosten betreffen de gewerkte uren in handenarbeid van de boer en gezinsleden. De waardering van deze gewerkte uren geschiedt tegen het loon per gewerkt uur volgens de C.A.O.

De toerekening van de arbeidskosten aan de rundveehouderij geschiedt aan de hand van de volgende arbeidsnormen.

Tabel 6

ARBEIDSNORMEN PER BEDRIJFSONDERDEEL

	Klei-weide-gebied	Veen-weide-gebied	Over-gangs-gebied	Cons.-melk-gebied
Bemesten en verplegen per ha	75	75	90	90
Hooien per keer per ha	55	55	70	70
Inkuilen per keer per ha	55	55	60	60
Grasdrogen per keer per ha	35	35	40	40
Vers vervoederen per ha	60	60	60	60
Rundvee (mach. melken) per melkkoe	150	150	130	120
Rundvee (handmelken) per melkkoe	200	200	170	160
Werkpaard	125	125	125	125
Trekker	40	40	40	40
Schaap	10	10	10	10
100 kippen	300	300	300	300
Fokzeug	74	74	74	74
Mestvarken	24	24	24	24

b. Arbeidsuren volgens de bedrijfsboekhoudingen

De arbeidsuren volgens de bedrijfsboekhoudingen zijn uitgedrukt in een verhoudingsgetal ten opzichte van de arbeidsnormen.

Hiertoe zijn de arbeidskosten volgens de bedrijfsboekhoudingen omgerekend in volwaardige manuren. Deze omrekening geschiedde door de totale arbeidskosten te delen door het loon per gewerkt uur van een volwaardige vakarbeider-veeverzorger.

Voor de afzonderlijke jaren zijn verder de normatieve arbeidsuren berekend door middel van de arbeidsnormen volgens tabel 6 en de technische gegevens van de onderzochte bedrijven.

De resultaten van deze berekeningen zijn als volgt.

Tabel 7

AFGELEIDE ARBEIDSUREN IN PROCENTEN VAN DE NORMATIEVE ARBEIDSUREN

	Klei-weide-gebied	Veen-weide-gebied	Over-gangs-gebied	Cons.-melk-gebied
Boekjaar 1955/56	104	101	103	101
" 1956/57	104	104	102	97
" 1957/58	(100) 92	(101) 90	(102) 96	(97) 90
" 1958/59	(97) 87	(99) 88	(99) 90	(97) 91
Voorcalculatie 1960/61	85	85	87	88

De tussen haakjes geplaatste cijfers hebben betrekking op de uitkomsten van de bedrijven voordat de selectie werd toegepast.

Bij de bepaling van het niveau van de voorcalculatie 1960/61 is rekening gehouden met de dalende tendentie welke uit deze cijferreeksen naar voren komt. Er is naar gestreefd het produktiviteitspeil voor 1960/61 zo goed mogelijk te benaderen. Bij de normalisatie van de overige kostenbestanddelen zoals werktuigen en werk door derden is tevens rekening gehouden met een verschuiving van arbeid naar deze kostenelementen.

c. Arbeidsuren in de voorcalculatie 1960/61

Voor de rundveehouderij is het totale aantal in rekening te brengen arbeidsuren te bepalen met behulp van de hierboven vermelde uitkomsten en de technische gegevens.

De normalisatie van de technische gegevens is gegeven in de staten 1a t/m 1d. Behalve de uitkomsten over een reeks van jaren zijn eveneens vermeld de genormaliseerde technische gegevens ten behoeve van de voorcalculatie 1960/61. De berekening kan als volgt worden samengevat.

TOTAAL GEMAAID GRASLAND IN PROCENTEN VAN OPPERVLAKTE GRASLAND

Grafiek 2

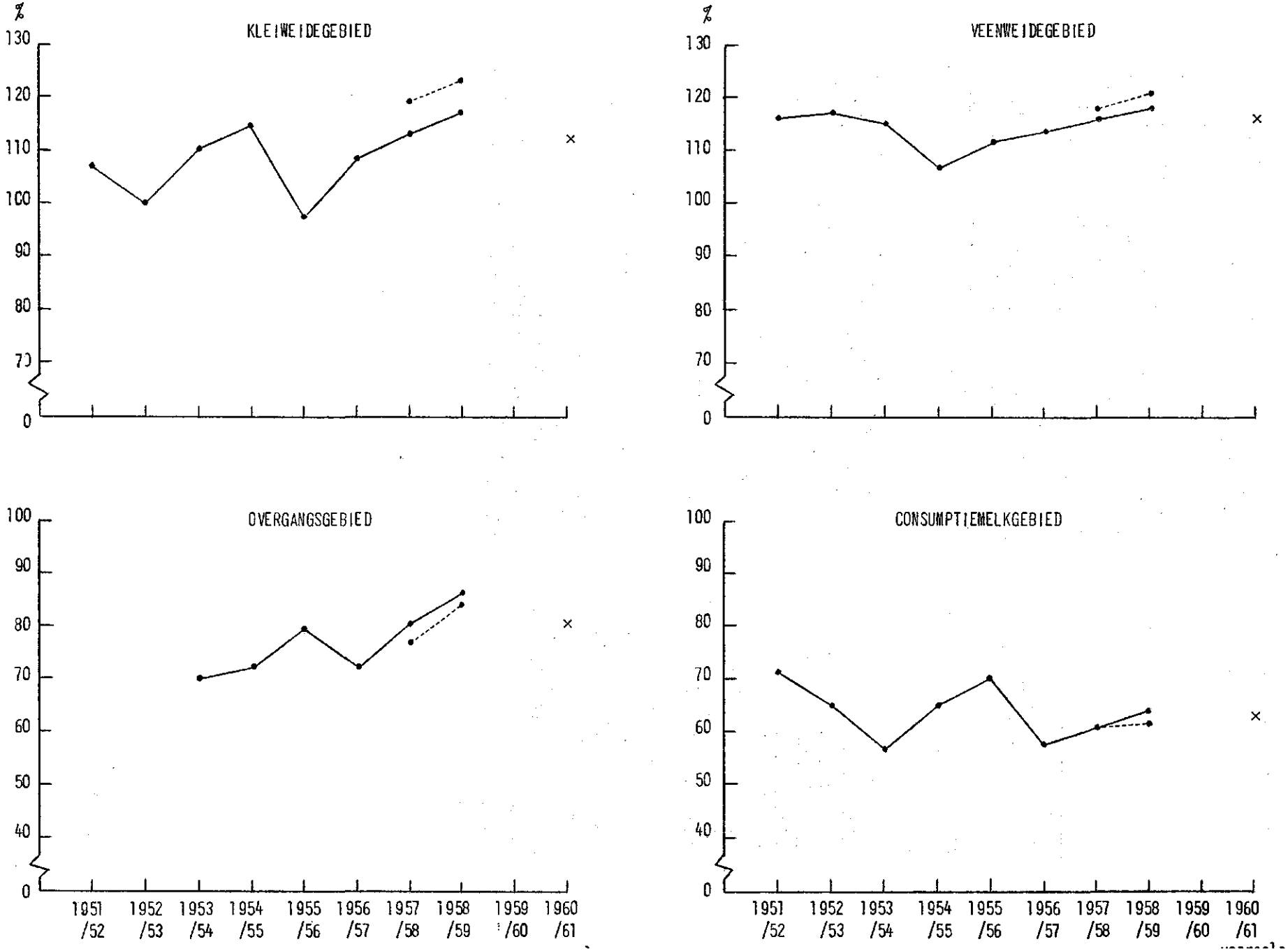

2463

Tabel 8

BEREKENING ARBEIDSUREN VOOR DE RUNDVEEHOUDERIJ
Voorcalculatie 1960/61

	Klei-weide-gebied	Veen-weide-gebied	Over-gangs-gebied	Cons.-melk-gebied
I. Genormaliseerde technische gegevens				
1. Cultuurgrond in procenten:				
a. bouwland	1,5	-	-	-
b. grasland	98,5	100,-	100,-	100,-
2. Graslandgebruik in procenten van oppervlakte grasland:				
a. hooien	62	65	53	42
b. inkuilen	35	36	25	20
c. gras drogen	5	6	1	-
d. vers vervoederen	10	8	1	1
3. Verplegen veestapel:				
a. melkveebezetting per ha	1,14	1,15	1,44	1,66
b. bedrijven met melkmachines in procenten van totaal	80	70	65	60
4. Aantal paarden per 100 ha	6	6	5	6
5. Aantal trekkers per 100 ha	1	1	2	2
6. Aantal schapen per 100 ha	65	35	40	55
II. Normatieve arbeidsuren per ha				
a. bouwland (totaal)	8	-	-	-
b. graslandbemesting/verpleging	74	75	90	90
c. hooien	34	36	37	29
d. inkuilen	19	20	15	12
e. gras drogen	2	2	-	-
f. vers vervoederen	6	5	1	1
g. melkvee melken/verpleging	182	190	207	226
h. paarden en trekkers	8	8	7	8
i. schapen	7	4	4	6
Totale normatieve arbeidsuren per ha	340	340	361	372
III. In rekening te brengen arbeidsuren per ha				
Correctiefactor volgens tabel 7	85	85	87	88
Aantal normatieve arbeidsuren per ha	340	340	361	372
Aantal in rekening te brengen arbeidsuren per ha t.b.v. voorcalculatie 1960/'61	289	289	314	327

d. Waardering van de arbeidsuren

Met behulp van de uitkomsten der bedrijfsboekhoudingen over het laatste boekjaar is de verdeling gemaakt van de "in rekening te brengen uren" over de verschillende categorieën arbeidskrachten.

In tabel 9 is een nadere specificatie van de arbeidsuren gegeven.

Tabel 9

SPECIFICATIE VAN DE "IN REKENING TE BRENGEN UREN"

	Klei-weide-gebied	Veen-weide-gebied	Over-gangs-gebied	Cons.-melk-gebied
Procentuele verdeling van de uren				
Handenarbeid boer	53	59	60	56
" gezinsleden	17	23	23	31
Vaste arbeiders	25	14	13	11
Losse arbeiders	5	4	4	2
Totaal	100	100	100	100
In rekening te brengen uren				
Boer	153	171	188	183
Gezinsleden	49	66	72	101
Vaste arbeiders	72	40	41	36
Losse arbeiders	15	12	13	7
Totaal	289	289	314	327

De waardering van bovenstaande uren geschiedt tegen het loon per uur van een volwaardige vakarbeider op veehouderijbedrijven. Dit uurloon is becijferd door het jaarloon met inbegrip van de vakantietoeslag te delen door het aantal gewerkte uren per jaar.

De feitelijke arbeidskosten volgens de bedrijfsboekhoudingen zijn met behulp van dezelfde waarderingsmaatstaven voor het loon per gewerkt uur herleid tot arbeidsuren.

De diplomatoeslagen voor de arbeid van gezinsleden zijn niet afzonderlijk in rekening gebracht. Bij de berekening van de afgeleide uren zijn deze kosten namelijk begrepen in de berekende verhoudingsgetallen.

Met ingang van dit jaar geldt volgens de herziene uitgangspunten dat bij de berekening van de arbeidskosten voor boer en boerin niet en dat voor de overige gezinsleden de kosten van wachtgeld- en werkloosheidsverzekering wel moeten worden opgenomen.

De berekening van de arbeidskosten per gewerkt uur zijn als volgt samen te vatten. Hiernavolgend is als voorbeeld alleen de loonberekening van de boer en zoons gegeven.

De gebieden zijn te onderscheiden in het grote loongebied en de overige gebieden. De overige gebieden betreffen Noordholland, Rijnland, Delf- en Schieland (consumptiemelkgebied).

Tabel 10

BEREKENING ARBEIDSKOSTEN PER GEWERKT UUR

	Groot loongebied		Overige gebieden	
	23 - 65 jaar		23 - 65 jaar	
	boer	zoons	boer	zoons
	gld.	gld.	gld.	gld.
Basisuurloon	1,48^5	1,48^5	1,50^5	1,50^5
Waardering gewerkte uren à basisuurloon				
2550 uren à 100%	3786,75	3786,75	3837,75	3837,75
220 " " 130%	424,71	424,71	430,43	430,43
85 " " 150%	189,34	189,34	191,89	191,89
170 " " 200%	504,90	504,90	511,70	511,70
2550 uren akkoorddervingstoeslag à 4 ct.	102,-	102,-	102,-	102,-
Totaal (a)	5007,70	5007,70	5073,77	5073,77
Vakantietoeslag 2/52 x (a)	192,60	192,60	195,15	195,15
Jaarloon m.i.v. wachtgeld- en werkloosheidsverzekering (b)	5200,-	5200,-	5269,-	5269,-
Jaarloon zonder wachtgeld- en werkloosheidsverzekering (c)	5174,-		5243,-	
Bij: huurcompensatie 52 x f.3,50	182,-	182,-	182,-	182,-
Totaal (d)	5356,-	5382,-	5425,-	5451,-
Sociale lasten:				
a. boer 13,90%	731,-		741,-	
b. zoons 14,40%		761,-		771,-
Over premieloon d.i. (d) verminderd met pensioenpremie				
Jaarloon inclusief sociale lasten	6087,-	6143,-	6166,-	6222,-
Aantal gewerkte uren	2835	2835	2835	2835
Loon per gewerkt uur	2,147	2,167	2,175	2,195

Evenals in het verleden zijn de gewerkte uren van de boer en gezinsleden boven het maximumaantal uren volgens de C.A.O. gewaardeerd tegen het gemiddelde loon per gewerkt uur zoals in bovenstaande tabel op basis van het jaarloon is berekend.

Voor de berekening van de sociale lasten is uitgegaan van het premiejaarloon, dit is het jaarloon verminderd met het werknemersdeel voor de pensioenverzekering (f. 1,75 per week).

De sociale lasten, welke gelden voor de verschillende categorieën arbeidskrachten zijn als volgt:

Ziektewet	2,- %
Ziekenfondsenbesluit	2,40%
Ongevallenwet	1,70%
Invaliditeits- en ouderdomsverzekering	0,60%
Kinderbijslagwet	5,50%
Bedrijfspensioenfonds	1,70%
totaal	13,90%

In rekening gebracht:

a. voor boer en boerin, (zonder wachtgeld- en werkloosheidsverzekering) 13,90%

b. overige gezinsleden en vaste arbeiders met inbegrip van wachtgeld- en werkloosheidsverzekering 0,5% 14,40%

c. voor losse arbeiders met inbegrip van wachtgeld- en werkloosheidsverzekering 4,1% 18,00%

Voor de onder c. vermelde categorie arbeidskrachten is geen specificatie in tabel 10 opgenomen.

De looncompensatie in verband met de huurverhoging ingaande per 1 april 1960 is afzonderlijk in rekening gebracht. Voor deze looncompensatie komen in aanmerking de arbeiders van 23 tot 65 jaar en arbeiders jonger dan 23 jaar indien zij kostwinner zijn.
Bij de bepaling van het in te calculeren loonbedrag is de huurcompensatie in rekening gebracht voor arbeidskrachten van 23 jaar en ouder.

e. Arbeidskosten rundveehouderij - voorcalculatie 1960/61

Een samenvatting van de hiervoor vermelde berekeningen is in de volgende tabel gegeven.

Tabel 11

BEREKENING ARBEIDSKOSTEN IN GLD. PER HA
Voorcalculatie 1960/61

	Uren per ha	Uurloon	Bedrag	Uren per ha	Uurloon	Bedrag
	Kleiweidegebied			Veenweidegebied		
Boer	153	2,161	330,6	171	2,161	369,5
Gezinsleden	49	2,170	106,3	66	2,164	142,8
Vaste arbeiders	72	2,174	156,5	40	2,174	87,0
Losse arbeiders	15	2,247	33,7	12	2,241	26,9
Totaal (afgerond)	289		627,-	289		626,-
	Overgangsgebied			Consumptiemelkgebied		
Boer	188	2,156	405,3	183	2,175	398,0
Gezinsleden	72	2,167	156,0	101	2,182	220,4
Vaste arbeiders	41	2,166	88,8	36	2,187	78,7
Losse arbeiders	13	2,236	29,1	7	2,262	15,8
Totaal (afgerond)	314		679,-	327		713,-

2463

In verband met de afwijking in het uurloon volgens de C.A.O in Noordholland ten opzichte van het grote loongebied is voor het Kleiweide-, Veenweide- en het Overgangsgebied het rekenkundig gemiddelde uurloon van deze gebieden aangehouden.

§ 2. Beloning voor bedrijfsleiding

De beloning voor bedrijfsleiding is bij de herziening van de uitgangspunten ten opzichte van het voorgaande rapport (No. 324) gewijzigd. De bedragen ten behoeve van de voorcalculatie worden thans per gebied berekend aan de hand van een percentage (11% voor weidebedrijven) van de bewerkings- en rentekosten.

Voor de voorcalculatie 1960/61 zijn de volgende bedragen berekend.

Tabel 12

BELONING VOOR BEDRIJFSLEIDING IN GLD. PER HA

	Kleiweide-gebied	Veenweide-gebied	Overgangs-gebied	Consumptie-melkgebied
Bewerkingskosten	f. 823,-	f. 823,-	f. 872,-	f. 897,-
Rentekosten	" 69,-	63,-	" 69,-	" 74,-
Totaal	f. 892,-	f. 886,-	f. 941,-	f. 971,-
Aangehouden percentage	11%	11%	11%	11%
Voorcalculatie 1960/61	f. 98,-	f. 97,-	f. 104,-	f. 107,-

De bewerkingskosten omvatten de kosten voor arbeid, trekkracht, werktuigkosten en het werk door derden.

§ 3. Veevoeder

a. Algemeen

In deze post zijn naast het aangekochte voeder ook opgenomen de bijkomende kosten tot winning van het eigen produkt zoals ensilagekosten, grasdroogkosten e.d. en verder de waarde van de uit het eigen bedrijf aangewende hoeveelheden melkprodukten. De veevoederkosten omvatten niet alleen de voederkosten van melkkoeien, maar tevens de voederkosten van het jongvee, de paarden en de schapen.

Dit betekent dat, wanneer in de hiernavolgende tabellen het voederverbruik per koe is gegeven, hierin dus tevens het voeder is begrepen van bijbehorend jongvee, paarden en schapen.

De veevoederkosten zijn opgebouwd uit een hoeveelheids- en prijselement. De invloed van deze beide factoren zal afzonderlijk worden nagegaan. Om een juiste beoordeling van de hoeveelheid veevoeder mogelijk te maken is deze eerst geanalyseerd per koe en

daarna met behulp van de genormaliseerde veebezetting omgerekend per ha. Hierbij is rekening gehouden met het verband dat bestaat tussen de melkproduktie, veebezetting en de hoeveelheid veevoeder, waarbij de onderlinge vervangingsmogelijkheden van de verschillende veevoeders in de beoordeling zijn betrokken.

Bij de beoordeling van het totale voederverbruik is mede gelet op de produktieomstandigheden in de verschillende jaren. Een korte samenvatting is hieronder vermeld:

1951/52 gunstige zomer en mooie herfst in 1951;
1952/53 matige grasgroei; natte nazomer en herfst;
1953/54 zeer ongunstig in hooitijd; stronge winter;
1954/55 koud en droog voorjaar, weinig gehooid; nat najaar en laat voorjaar '55 met tekort aan ruwvoer;
1955/56 koud en nat voorjaar; slechte kwaliteit hooi; droge zomer;
1956/57 laat voorjaar; natte zomer; grote grasoogst van geringe kwaliteit;
1957/58 vrij gunstige grasgroei waardoor vorming van goede wintervoorraad; veel regen in augustus en september; mooie herfst;
1958/59 guur en koud voorjaar; matige hooioogst; natte zomer en herfst;
1959/60 aanvankelijk groeizaam voorjaar; zeer droge zomer en herfst.

In de hiernavolgende tabel wordt nog een overzicht gegeven van de lengte van de stalperiode in de verschillende jaren.

Tabel 13

LENGTE VAN DE STALPERIODE

	Klei-weide-gebied	Veen-weide-gebied	Over-gangs-gebied	Cons.-melk-gebied
Aantal staldagen t/m 31 december				
Najaar 1951	57	58	.	59
" 1952	67	70	.	69
" 1953	54	56	46	47
" 1954	81	80	76	73
" 1955	56	55	52	59
" 1956	69	69	65	66
" 1957	78	77	70	69
" 1958	68	68	61	59
Gem.aantal dagen	66	67	61	63
Gem.datum op stal	27-10	26-10	1-11	30-10
Aantal staldagen na 1 januari				
Voorjaar 1952	112	111	.	106
" 1953	116	113	.	109
" 1954	122	126	118	123
" 1955	121	119	109	110
" 1956	128	128	123	122
" 1957	118	115	101	101
" 1958	129	123	119	119
" 1959	120	121	111	117
Gem.aantal dagen	121	119	111	113
Gem.datum in de weide	2-5	30-4	22-4	24-4
Totale duur stalperiode				
Boekjaar 1951/52	169	169	.	165
" 1952/53	183	183	.	178
" 1953/54	176	182	164	170
" 1954/55	202	199	185	183
" 1955/56	184	183	175	181
" 1956/57	187	184	166	167
" 1957/58	207	200	189	188
" 1958/59	188	189	172	176
Gem.aantal staldagen	187	186	172	176

Bij tabel 13 kan nog worden opgemerkt, dat een verlenging van de stalperiode in het voorjaar van grote invloed is op het krachtvoerverbruik, terwijl een verlenging van de stalperiode in het najaar veelal meer ruwvoeraankopen tot gevolg heeft.

Tenslotte is in tabel 14 een overzicht opgenomen omtrent de hoeveelheid wintermelk in procenten van de totale melkproduktie.

Tabel 14

WINTERMELK IN PROCENTEN VAN DE TOTALE MELKPRODUKTIE

	Kleiweide-gebied	Veenweide-gebied	Overgangs-gebied	Consumptie-melkgebied
Boekjaar 1951/52	37	38	.	36
" 1952/53	41	42	.	40
" 1953/54	39	40	39	40
" 1954/55	39	39	38	40
" 1955/56	39	41	39	40
" 1956/57	38	38	37	41
" 1957/58	(40) 39	(40) 40	(38) 38	(42) 42
" 1958/59	(39) 40	(39) 39	(39) 38	(42) 42
" 1959/60	(42) .	(.) .	(41) .	(44) .

De invloed van een hoger of lager percentage wintermelk moet gering worden geacht, gezien de kleine afwijking tussen de percentages van de afzonderlijke jaren. In het algemeen kan voor de laatste jaren een stijging van het percentage wintermelk worden geconstateerd.

b. Krachtvoeder

(1) Het krachtvoederverbruik

Hieronder volgt een overzicht van het krachtvoederverbruik in kg per koe in de afgelopen boekjaren.

Tabel 15

KRACHTVOER IN KG PER KOE
(met inbegrip van jongvee e.a.)

	Kleiweide-gebied	Veenweide-gebied	Overgangs-gebied	Consumptie-melkgebied
Boekjaar 1951/52	212	237	.	259
" 1952/53	288	330	.	428
" 1953/54	341	394	530	578
" 1954/55	503	491	654	666
" 1955/56	464	480	625	563
" 1956/57	462	473	628	599
" 1957/58	(514) 485	(547) 503	(721) 743	(708) 701
" 1958/59	(503) 507	(520) 488	(747) 774	(669) 678
" 1959/60	(704) .	(.) .	(796) .	(890) .
Voorcalculatie 1960/61	575	565	785	785

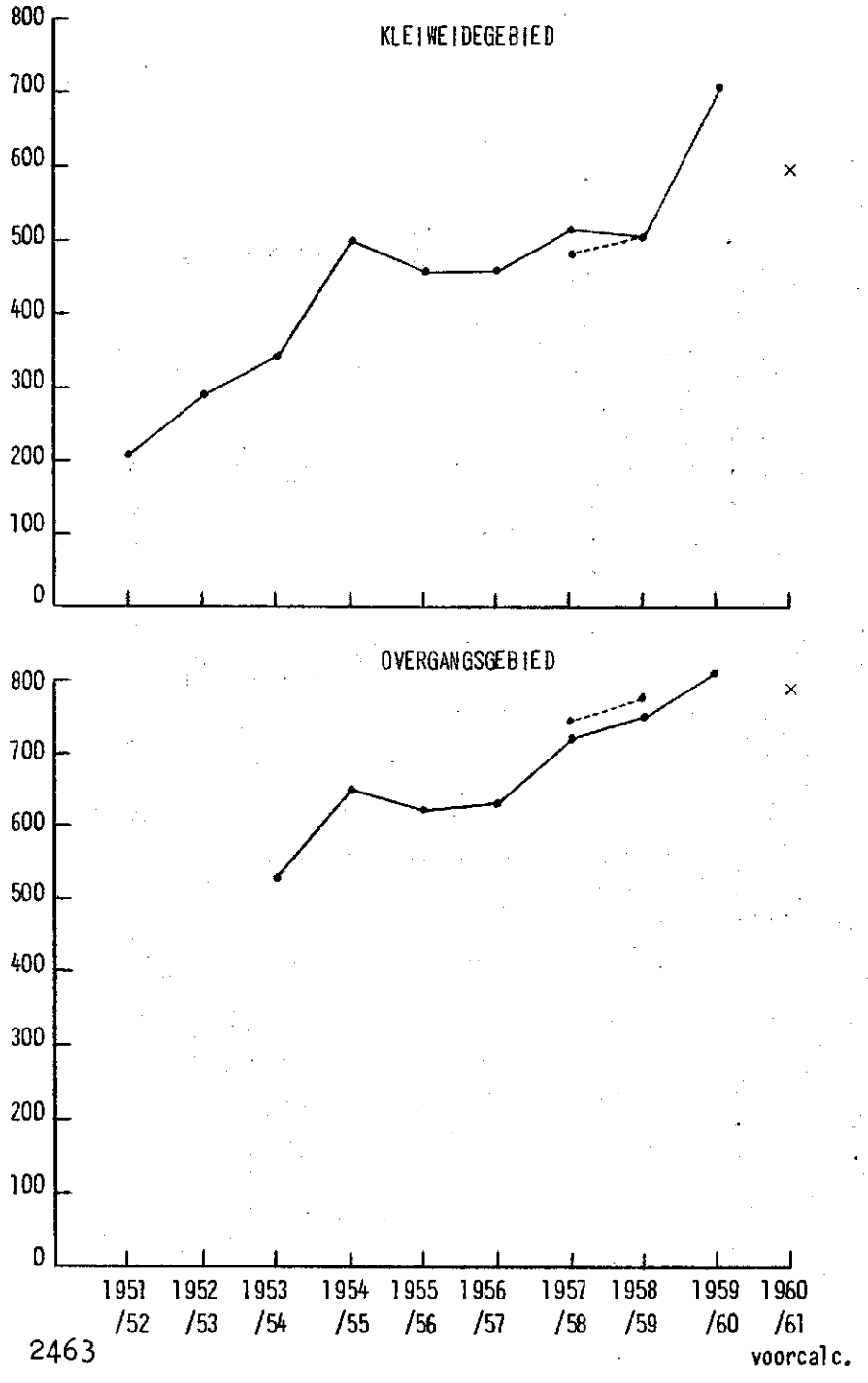
KLEIWEIDEGEBIED
OVERGANGSGEBIED
800
700
600
500
400
300
200
100
0
1951 /52
1952 /53
1953 /54
1954 /55
1955 /56
1956 /57
1957 /58
1958 /59
1959 /60
1960 /61
voorcalc.

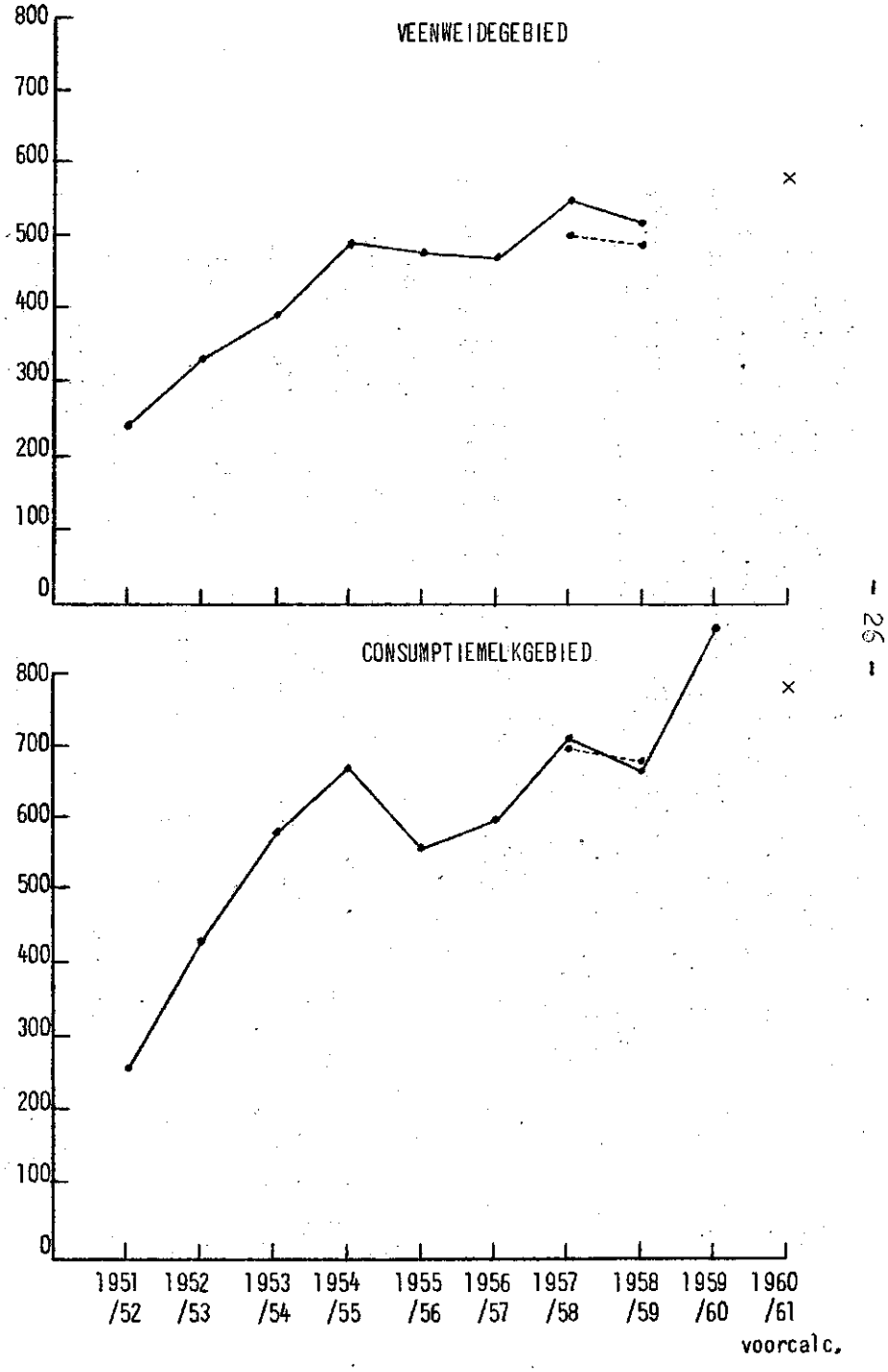
VEENWEIDEGEBIED
CONSUMPTIEMELKGEBIED
800
700
600
500
400
300
200
100
0
1951 /52
1952 /53
1953 /54
1954 /55
1955 /56
1956 /57
1957 /58
1958 /59
1959 /60
1960 /61
voorcalc.

Behalve de bijzondere omstandigheden in de afgelopen jaren welke een hoger krachtvoerverbruik hebben veroorzaakt, zijn er in het algemeen nog enkele factoren te noemen welke een stijging van het krachtvoerverbruik bewerkstelligen. Dit zijn o.a. de gestegen vleesprijzen, de gestegen arbeidskosten en het ongeveer gelijk blijven van de krachtvoederprijzen.

De bepaling van het krachtvoerverbruik voor de voorcalculatie geschiedde verder in samenhang met de overige voedermiddelen en de melkproduktie per koe.

(2) Krachtvoerprijzen

De vorengenoemde hoeveelheden krachtvoer dienen te worden gewaardeerd tegen het prijspeil zoals dit in de toekomstige periode vermoedelijk zal gelden.

Met behulp van de bedrijfsboekhoudingen wordt een inzicht verkregen in de gemiddelde betaalde prijzen voor het krachtvoer in de afgelopen jaren. De hoogte van deze gemiddeld betaalde prijzen wordt beïnvloed door een aantal factoren, waarvan het prijsverschil tussen eiwitrijk en eiwitarm veevoeder één van de voornaamste is.

Ten einde het te verwachten prijspeil voor de afzonderlijke gebieden zo goed mogelijk te benaderen, is gebruik gemaakt van het volgende basismateriaal:

(a) de gemiddeld betaalde prijzen van het krachtvoerpakket volgens de bedrijfsboekhoudingen over de afgelopen 5 jaar (1954/55 t/m 1958/59) en de gemiddelde 1) verbruikersprijzen van B- en C-meel volgens de L.E.I.-statistiek in deze jaren. Met behulp van deze gegevens worden per gebied de volgens de bedrijfsboekhouding betaalde prijzen in een verhoudingscijfer uitgedrukt ten opzichte van de verbruikersprijzen volgens de L.E.I.-statistiek.

(b) de theoretische prijzen van B- en C-meel gebaseerd op het te verwachten prijspeil. Deze prijzen zijn in aansluiting met de genoemde verbruikersprijzen volgens de L.E.I.-statistiek.

In de hiernavolgende tabel zijn de verhoudingscijfers berekend, die de afwijking aangeven van de volgens de bedrijfsboekhoudingen betaalde prijs ten opzichte van de gemiddelde verbruikersprijs van B- en C-meel volgens de L.E.I.-statistiek (= 100).

Tabel 16

VERHOUDINGSCIJFERS KRACHTVOERPRIJZEN

	Kleiweidegebied	Veenweidegebied	Overgangsgebied	Consumptiemelkgebied
Boekjaar 1954/55	100	101	96	94
" 1955/56	104	102	98	96
" 1956/57	102	102	97	97
" 1957/58	105	105	101	99
" 1958/59	101	104	97	94
Voorcalculatie 1960/61	102	103	98	96

1) Gemiddelde verbruikersprijzen van de kostprijsgebieden.

Het te verwachten prijspeil voor de voorcalculatie is berekend met behulp van de reeds thans bekende verbruikersprijzen van B- en C-meel. Hiertoe is uitgegaan van dezelfde berekeningswijze zoals die voor de voorafgaande jaren is toegepast; namelijk het prijsniveau voor levering op termijn c.i.f. Rotterdam van de verschillende grondstoffen.

De gemiddelde verbruikersprijs van B- en C-meel voor de voorcalculatie 1960/61 is als volgt.

B-meel	f. 34,55 per 100 kg
C-meel	f. 36,45 per 100 kg
Gemiddeld	f. 35,50 per 100 kg

Aan de hand van de verhoudingscijfers, de gemiddelde prijs van B- en C-meel en de verbruikte hoeveelheden krachtvoer per koe zijn de krachtvoerkosten van de voorcalculatie berekend.

c. Gedroogd gras

De hoeveelheden gedroogd gras per koe, met daarnaast de normale hoeveelheden voor de voorcalculatie zijn in onderstaande tabel samengevat. Uit de cijfers van de laatste jaren blijkt een afneming van de hoeveelheid gedroogd gras per koe. Bij de bepaling van de hoeveelheden voor de voorcalculatie is met deze tendentie rekening gehouden.

Tabel 17

GEDROOGD GRAS IN KG PER KOE

	Kleiweide-gebied	Veenweide-gebied	Overgangs-gebied	Consumptie-melkgebied
Boekjaar 1951/52	133	96	.	9
" 1952/53	159	144	.	21
" 1953/54	141	113	23	1
" 1954/55	115	76	17	-
" 1955/56	99	83	12	12
" 1956/57	100	57	15	-
" 1957/58	(91) 105	(72) 108	(8) 8	(-) -
" 1958/59	(81) 88	(89) 106	(10) 13	(2) 3
" 1959/60	(58) .	(.) .	(6) .	(-) -
Voorcalculatie 1960/61	75	100	10	-

De kosten van het grasdrogen t.b.v. de voorcalculatie zijn afgestemd op het thans bekende prijspeil, afgeleid uit de betaalde droogkosten van de laatste 2 boekjaren.

d. Melkprodukten

Deze kosten hebben betrekking op de uitgaven voor aangekochte melkprodukten en de hoeveelheden van de - in eigen bedrijf geproduceerde - vervoederde volle melk.

GEDROOGD GRAS IN KG PER KOE

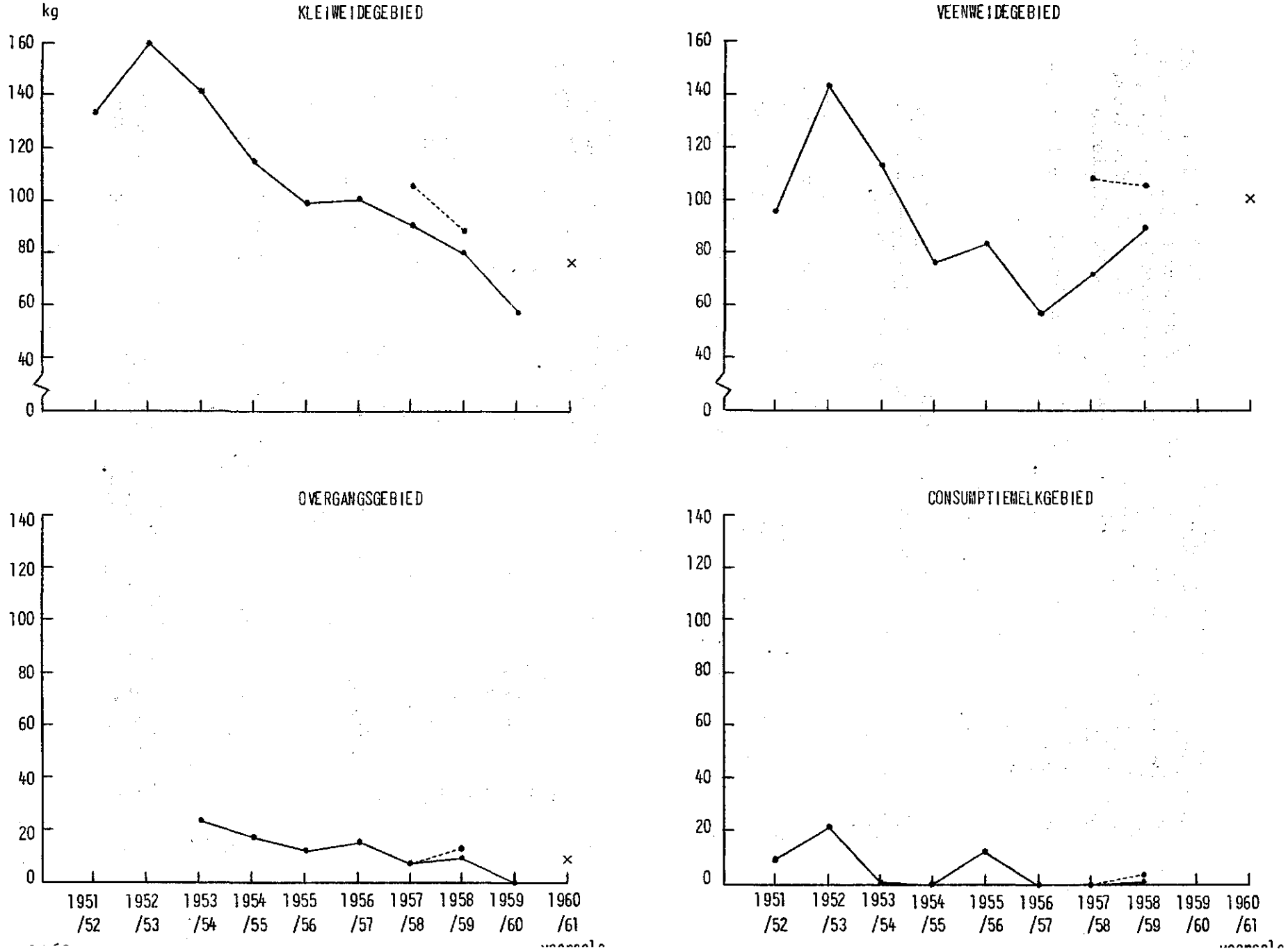

De laatste jaren waren deze kosten en hoeveelheden als volgt.

Tabel 18

VERVOEDERDE MELKPRODUKTEN PER KOE

	Kleiweide-gebied		Veenweide-gebied		Overgangs-gebied		Consumptie-gebied	
Volle melk in kg								
Boekjaar 1951/52	157		159		.		114	
" 1952/53	163		154		.		110	
" 1953/54	180		169		164		116	
" 1954/55	191		162		152		120	
" 1955/56	154		157		130		132	
" 1956/57	155		160		136		136	
" 1957/58	(152)	142	(150)	145	(121)	111	(108)	118
" 1958/59	(152)	147	(136)	129	(103)	99	(93)	97
" 1959/60	(126)	.	(.)	.	(97)	.	(88)	.
Voorcalculatie 1960/61		140		130		95		95
Ondermelk in kg								
Boekjaar 1954/55	326		223		81		53	
" 1955/56	282		201		91		46	
" 1956/57	237		196		113		36	
" 1957/58	(226)	261	(176)	179	(120)	106	(31)	33
" 1958/59	(180)	210	(190)	201	(120)	122	(33)	41
" 1959/60	(183)	.	(.)	.	(115)	.	(31)	.
Voorcalculatie 1960/61		220		190		110		40
Wei in kg								
Boekjaar 1954/55	837		741		80		35	
" 1955/56	912		926		51		28	
" 1956/57	928		876		70		26	
" 1957/58	(891)	935	(885)	961	(105)	145	(11)	6
" 1958/59	(935)	977	(1038)	1082	(84)	115	(9)	11
" 1959/60	(1055)	.	(.)	.	(86)	.	(34)	.
Voorcalculatie 1960/61		1000		1100		130		10
Melkpoeder en kunstmelkprodukten in gld.								
Boekjaar 1954/55	0,3		0,3		2,4		0,8	
" 1955/56	0,8		0,5		2,6		1,3	
" 1956/57	1,1		2,3		4,3		1,4	
" 1957/58	(2,4)	3,5	(2,6)	2,2	(8,1)	10,3	(7,3)	6,8
" 1958/59	(3,0)	4,1	(4,4)	4,7	(14,1)	11,8	(9,9)	9,3
" 1959/60	(.)	.	(.)	.	(.)	.	(.)	.
Voorcalculatie 1960/61		5,0		6,0		13,0		11,5

Grafiek 5

VOLLE MELK IN KG PER KOE

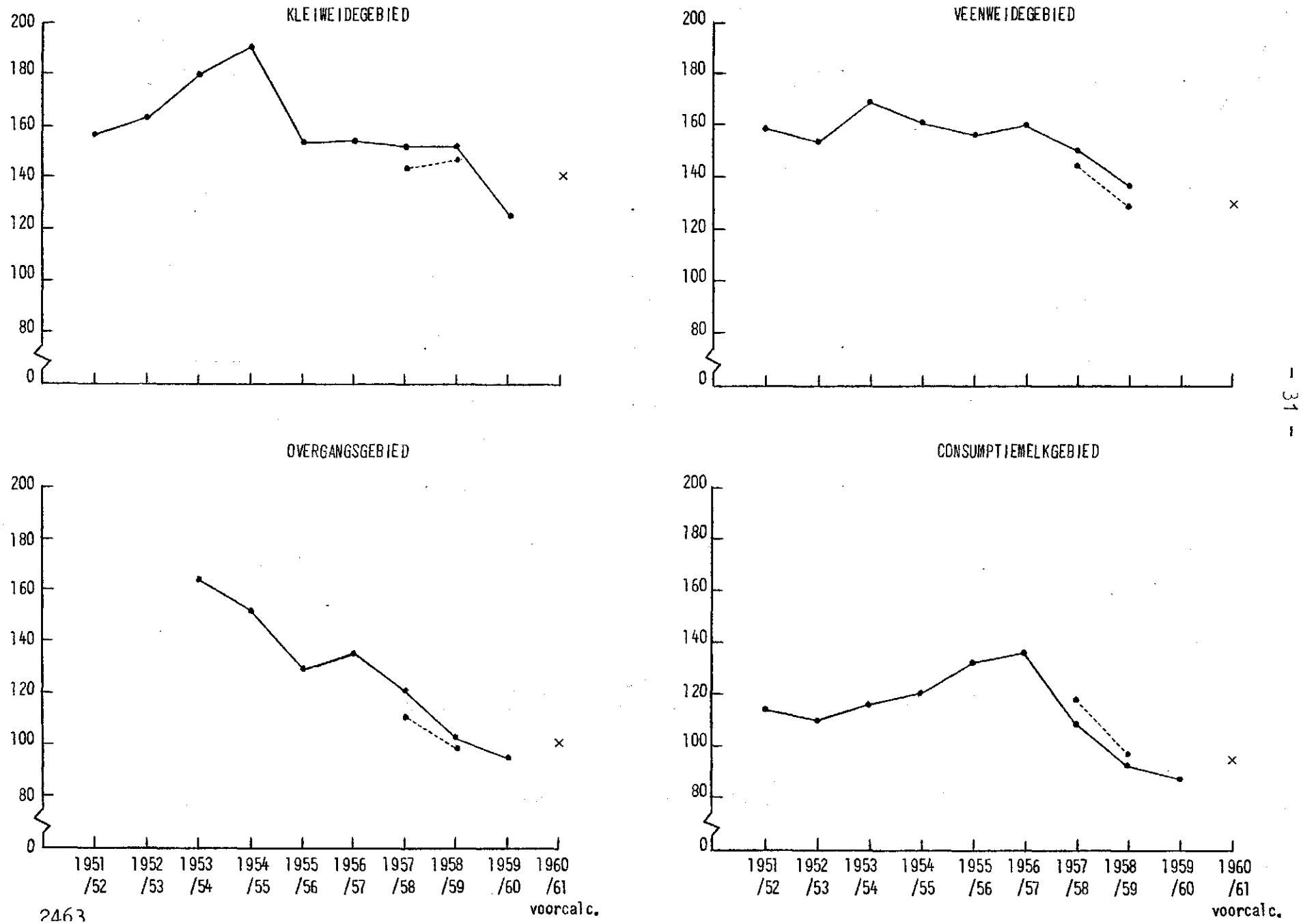

2463

De volle melk is in rekening gebracht tegen de vermoedelijke gemiddelde opbrengstprijs van de melk over de periode november 1959 - november 1960, namelijk f. 27,- per 100 kg bij 3,70% vet.

Voor ondermelk en wei is respectievelijk f. 5,50 en f. 1,50 in rekening gebracht. Deze prijzen worden eveneens door het Produktschap voor Zuivel gebruikt voor de berekening van de totale zuivelwaarde van de melk.

e. Ruwvoer, stro en weidegeld

In de hiernavolgende tabel wordt een overzicht gegeven van de aangekochte hoeveelheden ruwvoer, uitgedrukt in kg zetmeelwaarde per koe.

Tabel 19

RUWVOER IN KG ZETMEELWAARDE PER KOE

	Kleiweide-gebied	Veenweide-gebied	Overgangs-gebied	Consumptie-melkgebied
Boekjaar 1951/52	164	210	.	477
" 1952/53	182	166	.	475
" 1953/54	151	173	209	451
" 1954/55	206	246	306	521
" 1955/56	244	254	293	512
" 1956/57	136	206	272	601
" 1957/58	(191) 204	(178) 176	(299) 298	(591) 564
" 1958/59	(158) 149	(165) 166	(269) 260	(517) 531
" 1959/60	(240) .	(.) .	(237) .	(524) .
Voorcalculatie 1960/61	190	175	275	550

Bij de bepaling van de normale hoeveelheid ruwvoeder is rekening gehouden met het verbruik in de laatste jaren.

Tabel 20

PRIJS AANGEKOCHT RUWVOER IN GLD. PER 100 KG ZETMEELWAARDE

	Kleiweide-gebied	Veenweide-gebied	Overgangs-gebied	Consumptie-melkgebied
Boekjaar 1952/53	33	32	.	32
" 1953/54	41	35	34	31
" 1954/55	34	30	33	30
" 1955/56	29	29	28	28
" 1956/57	33	29	30	31
" 1957/58	(31) 32	(32) 31	(30) 29	(31) 32
" 1958/59	(31) 27	(32) 30	(30) 29	(30) 30
Voorcalculatie 1960/61	31	30	29	31

RUWVOER IN KG ZW PER KOE

Grafiek 6

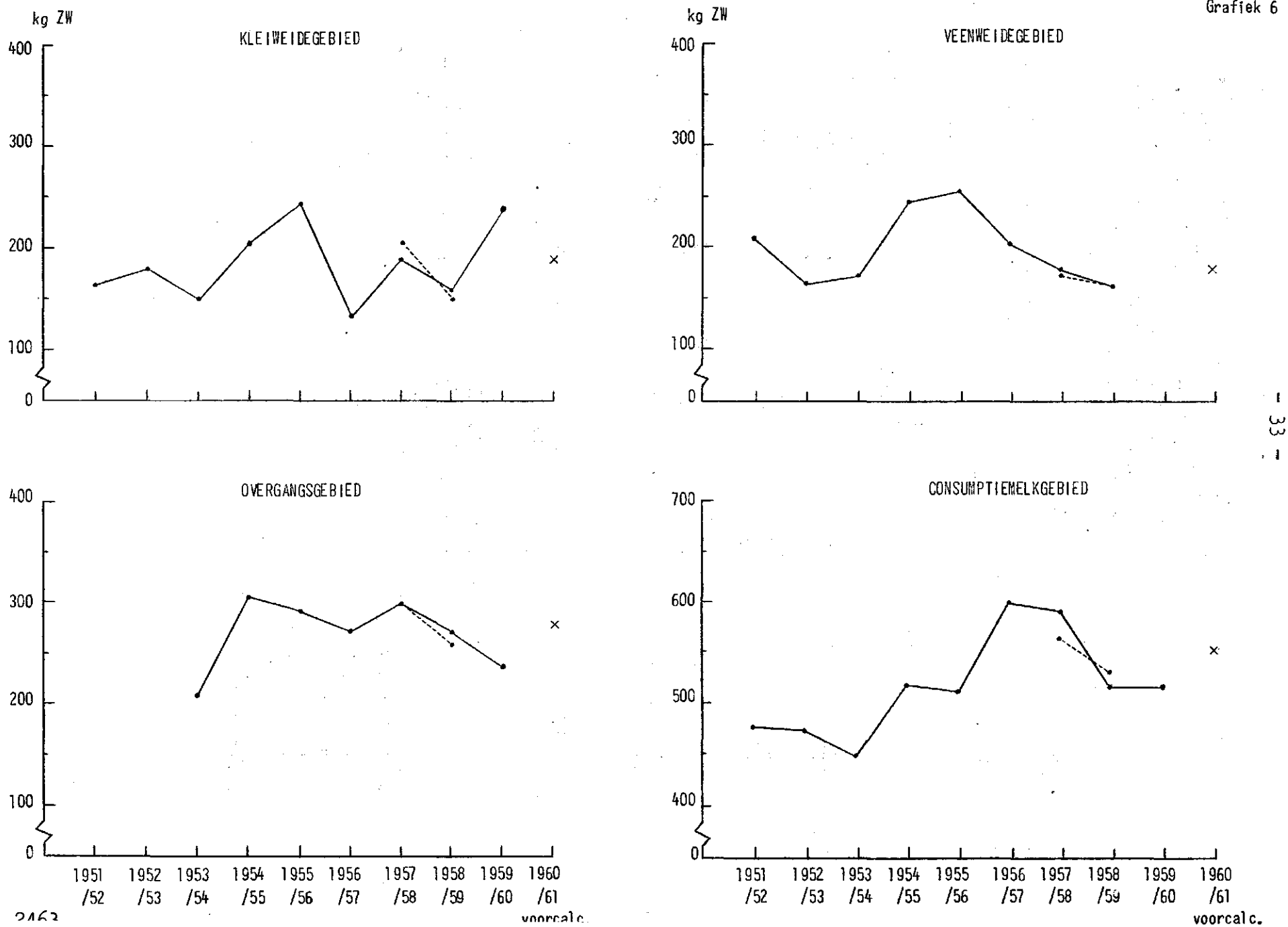

De prijsfluctuaties in de verschillende jaren zijn veelal gelegen in de bijzondere omstandigheden die zowel de vraag als het aanbod beïnvloeden. Ook wordt nog gewezen op de mogelijkheid van substitutie, dat nivellerend kan werken op het prijsniveau.

Het aangehouden prijspeil voor de voorcalculatie 1960/61 is een gemiddeld prijspeil van de ruwvoeders over de afgelopen jaren.

Het stroverbruik is in onderstaande tabel samengevat.

Tabel 21

STRO IN KG PER KOE

	Kleiweide-gebied	Veenweide-gebied	Overgangs-gebied	Consumptie-melkgebied
Boekjaar 1954/55	422	337	257	264
" 1955/56	406	313	258	245
" 1956/57	434	342	342	363
" 1957/58	(504) 492	(400) 435	(361) 375	(449) 481
" 1958/59	(405) 405	(303) 316	(279) 276	(298) 304
Voorcalculatie 1960/61	430	350	300	330

In overeenstemming met de gemaakte afspraken tussen het Ministerie van Landbouw en het Landbouwschap is de ingecalculeerde hoeveelheid stro en de stroprijs berekend uit de gemiddelde cijfers in de jaren 1954/55 t/m 1958/59 (vijf jaar).

De betaalde stroprijzen zijn in de hiernavolgende tabel vermeld en zijn ontleend aan de in het onderzoek betrokken bedrijven.

Tabel 22

STROPRIJZEN PER 1000 KG

	Kleiweide-gebied	Veenweide-gebied	Overgangs-gebied	Consumptie-melkgebied
Boekjaar 1954/55	f. 79,60	f. 82,10	f. 82,60	f. 82,90
" 1955/56	" 72,60	" 72,10	" 68,60	" 65,80
" 1956/57	" 63,10	" 64,20	" 64,10	" 63,60
" 1957/58	" 60,00	" 61,30	" 59,00	" 57,70
" 1958/59	" 59,30	" 60,50	" 58,40	" 58,80
Gemiddelde prijs t.b.v. voorcalculatie 1960/61	" 67,-	" 68,-	" 67,-	" 66,-

De overige ruwvoederkosten (ensilagekosten, strooiselkosten e.d.) en het weidegeld zijn hiernavolgend samengevat.

Tabel 23

OVERIGE RUWVOEDERKOSTEN EN WEIDEGELD IN GLD. PER KOE

	Kleiweide-gebied	Veenweide-gebied	Overgangs-gebied	Consumptie-melkgebied
Boekjaar 1952/53	8	9	.	8
" 1953/54	7	10	5	14
" 1954/55	9	7	8	15
" 1955/56	12	10	8	11
" 1956/57	10	10	9	12
" 1957/58	(9) 11	(13) 15	(9) 11	(13) 15
" 1958/59	(5) 5	(10) 10	(8) 7	(5) 6
Voorcalculatie 1960/61	8	10	9	12

Samengevat bedragen de totale kosten voor ruwvoeder, stro en weidegeld voor de voorcalculatie als volgt.

Tabel 24

KOSTEN RUWVOEDER, STRO EN WEIDEGELD
Voorcalculatie 1960/61

	Kleiweide-gebied	Veenweide-gebied	Overgangs-gebied	Consumptie-melkgebied
Kosten per koe				
Ruwvoer	58,90	52,50	79,80	170,50
Stro	28,80	23,80	20,10	21,80
Overige ruwvoeder-kosten en weidegeld	8,-	10,-	9,-	12,-
Totaal per koe	95,70	86,30	108,90	204,30
Veebezetting per ha	1,14	1,15	1,44	1,66
Totaal per ha cultuurgrond (afgerond)	109,-	99,-	157,-	339,-

f. Totale voederkosten (voorcalculatie 1960/61)

De totale voederkosten worden tenslotte als volgt:

Tabel 25

VOEDERKOSTEN IN GLD. PER HA
Voorcalculatie 1960/61

	Kleiweide-gebied	Veenweide-gebied	Overgangs-gebied	Consumptie-melkgebied
Krachtvoer	237,-	238,-	393,-	444,-
Kosten grasdrogen	12,-	16,-	2,-	-
Melkprodukten	83,-	80,-	67,-	65,-
Ruwvoer, stro en weidegeld	109,-	99,-	157,-	339,-
Totaal	441,-	433,-	619,-	848,-

§ 4. Meststoffen

In tabel 26 wordt een overzicht gegeven van de hoeveelheden gestrooide zuivere meststoffen en overige meststoffen (kalk e.d. + varkensmest) in de afgelopen jaren. Tevens zijn vermeld de aangehouden hoeveelheden meststoffen voor de voorcalculatie.

Het kali- en fosforzuurverbruik wijzigde zich niet noemenswaard. De hoeveelheden voor de voorcalculatie zijn afgestemd op het gemiddelde verbruik in de laatste jaren. Voor het stikstofverbruik is met een stijging rekening gehouden.

STIKSTOF IN KG ZUIVERE N PER HA CULT.GROND

Grafiek 7

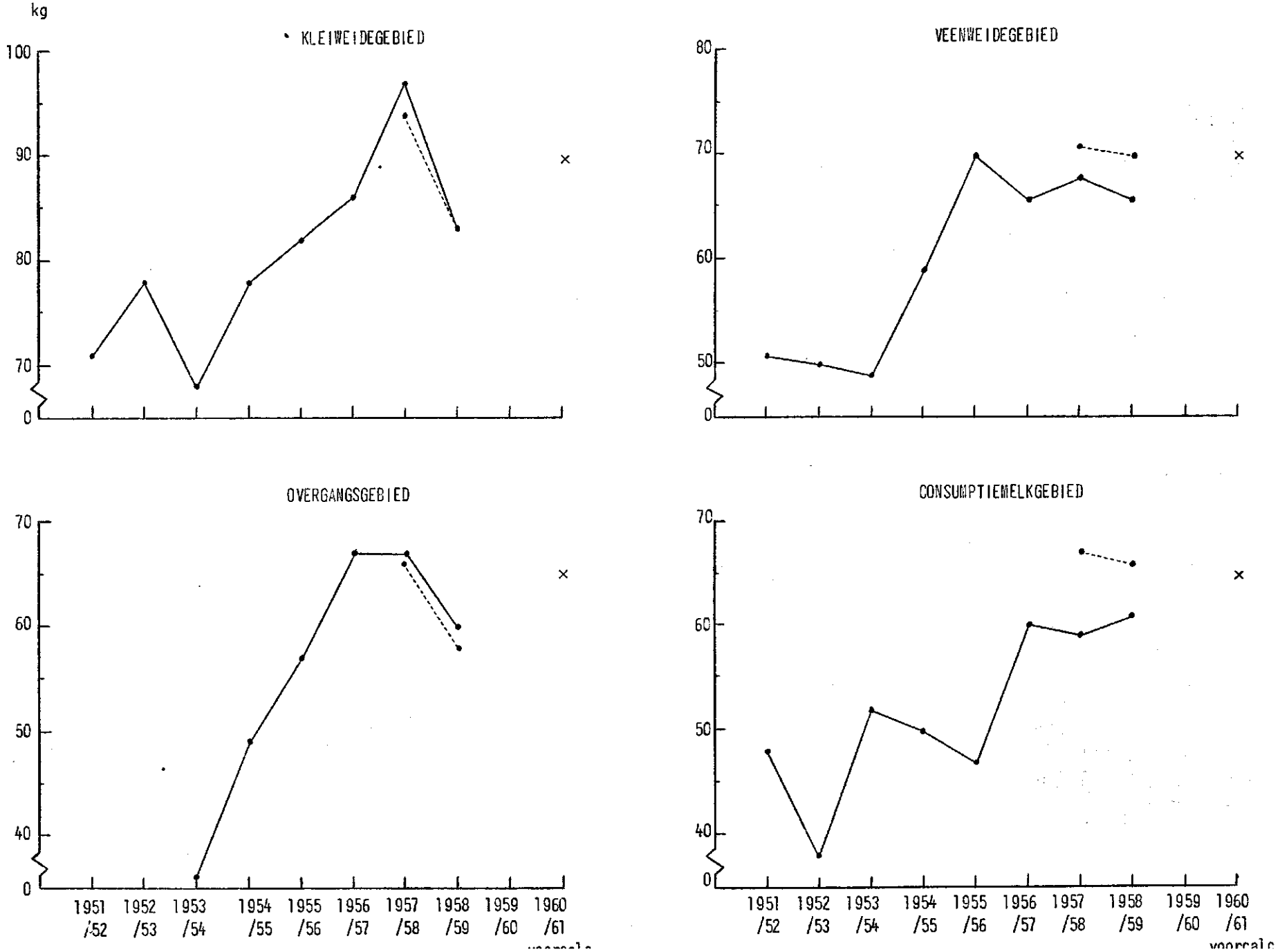

Tabel 26

HOEVEELHEDEN MESTSTOFFEN PER HA

	Kleiweide-gebied	Veenweide-gebied	Overgangs-gebied	Consumptie-melkgebied
	Stikstof in kg zuiver N			
Boekjaar 1951/52	71	51	.	48
" 1952/53	78	50	.	38
" 1953/54	68	49	36	52
" 1954/55	78	59	49	50
" 1955/56	82	70	57	47
" 1956/57	86	66	67	60
" 1957/58	(97) 94	(68) 71	(67) 66	(59) 67
" 1958/59	(83) 83	(66) 70	(60) 58	(61) 66
Voorcalculatie 1960/61	90	70	65	65
	Fosforzuur in kg zuiver P_2O_5			
Boekjaar 1951/52	29	35	.	19
" 1952/53	28	33	.	18
" 1953/54	27	35	27	24
" 1954/55	26	31	31	26
" 1955/56	23	30	28	22
" 1956/57	23	28	31	28
" 1957/58	(22) 23	(26) 25	(33) 34	(15) 17
" 1958/59	(21) 20	(29) 29	(27) 29	(24) 25
Voorcalculatie 1960/61	20	25	30	25
	Kali in kg zuiver K_2O			
Boekjaar 1951/52	9	22	.	16
" 1952/53	9	19	.	10
" 1953/54	9	16	19	9
" 1954/55	9	16	19	5
" 1955/56	8	16	18	10
" 1956/57	7	18	19	10
" 1957/58	(6) 7	(19) 21	(19) 18	(8) 9
" 1958/59	(6) 6	(18) 20	(16) 16	(6) 7
Voorcalculatie 1960/61	6	20	17	8
	Overige meststoffen en varkensmest in gld.			
Boekjaar 1951/52	5	5	.	14
" 1952/53	5	5	.	12
" 1953/54	4	4	9	12
" 1954/55	3	3	9	9
" 1955/56	4	2	10	11
" 1956/57	3	2	11	9
" 1957/58	(3) 2	(2) 3	(9) 11	(11) 12
" 1958/59	(4) 2	(2) 2	(10) 10	(9) 11
Voorcalculatie 1960/61	2	2	10	11

Kunstmestprijzen

Met behulp van de statistiek van de verbruikersprijzen van het L.E.I. en de nu bekende groothandelsprijzen (augustus 1960) kan een prijsvergelijking worden gemaakt 1). Deze vergelijking geldt bijvoorbeeld voor het boekjaar 1958/59 voor de volgende perioden:

voor stikstof	maart	t/m september	1958 en 1961
voor fosforzuur	oktober	t/m maart	1957/58 en 1960/61
voor kali	oktober	t/m maart	1957/58 en 1960/61

Tabel 27

GROOTHANDELSPRIJZEN PER 100 KG

	1957	1958	1961
Kalksalpeter	16,91	17,55	17,65
Zwavelzure ammoniak	17,91	18,55	18,65
Kalkammonsalpeter	17,91	18,55	18,65
Fosfaatammonsalpeter	27,04	28,19	27,59
Superfosfaat 18% (korrel)	11,30	11,55	9,95
Thomasslakkenmeel 17%	7,57	7,68	8,15
Kalizout 40%	11,90	11,90	11,93

De meststoffenprijzen voor de voorcalculatie zijn afgeleid uit de prijzen van de laatste twee boekjaren.

Bij de bepaling van de meststoffenprijzen voor de voorcalculatie zijn de in de boekjaren 1957/58 en 1958/59 betaalde gemiddelde prijzen aan de hand van bovenstaande prijzen gewijzigd. Hierbij is echter rekening gehouden met de verhouding waarin de verschillende meststoffen worden gebruikt.

De kunstmestprijzen per kg zuiver zijn voor de voorcalculatie in de hiernavolgende tabel gegeven.

Tabel 28

KUNSTMESTPRIJZEN IN CT. PER KG ZUIVER
(Prijspeil voorcalculatie 1960/61)

		Kleiweide-gebied	Veenweide-gebied	Overgangs-gebied	Consumptie-melkgebied
N	Boekjaar 1957/58	98	99	99	99
	Boekjaar 1958/59	100	101	103	96
	Voorcalculatie 1960/61	99	100	101	97
P_2O_5	Boekjaar 1957/58	61	60	57	59
	Boekjaar 1958/59	60	58	59	60
	Voorcalculatie 1960/61	60	59	58	60
K_2O	Boekjaar 1957/58	34	35	35	35
	Boekjaar 1958/59	34	36	37	37
	Voorcalculatie 1960/61	34	36	36	36

1) Na het gereedkomen van het rapport is de prijs van stikstof verlaagd met ca. 4½%, waarmede geen rekening is gehouden.

Met behulp van de voor de voorcalculatie berekende prijzen en de genormaliseerde hoeveelheden zijn de bemestingskosten als volgt samen te vatten.

Tabel 29

MESTSTOFFEN IN GLD. PER HA
Voorcalculatie 1960/61

	Kleiweide-gebied	Veenweide-gebied	Overgangs-gebied	Consumptie-melkgebied
1. Stikstof	89,1	70,-	65,7	63,1
2. Fosforzuur	12,-	14,8	17,4	15,-
3. Kali	2,-	7,2	6,1	2,9
4. Diverse kunstmeststoffen+varkensmest	2,-	2,-	10,-	11,-
Totaal (afgerond)	105,-	94,-	99,-	92,-

§ 5. G r o n d- e n g e b o u w e n k o s t e n

De kosten, verbonden aan de instandhouding van grond en gebouwen, zijn in verband met de herziening van de uitgangspunten berekend aan de hand van de door het Ministerie van Landbouw vastgestelde pachtnormen. Deze pachtnormen zijn vermeld in de algemene maatregelen van bestuur ex. art. 3 van de Pachtwet. Het uitgangspunt is dat de grond wordt gewaardeerd tegen de pachtnormen, geldend voor de kwaliteitsklasse II van de desbetreffende grondsoort. De gebouwen worden gewaardeerd tegen het gemiddelde van de normen voor de doelmatigheidsklassen "voldoende" en "matig". Verder worden nog in rekening gebracht de kosten van het klein onderhoud gebouwen en de kosten voor kunstwerken.

Bij de waardering van de grond is voor de afzonderlijke gebieden rekening gehouden met de gemiddelde grondsoort in het desbetreffende gebied.

De kosten voor grond en gebouwen ten behoeve van de voorcalculatie zijn als volgt.

Tabel 30

KOSTEN GROND EN GEBOUWEN IN GLD. PER HA (GEMETEN MAAT)

	Kleiweide-gebied	Veenweide-gebied	Overgangs-gebied	Consumptie-melkgebied
1. Kosten van grond en gebouwen	214	185	185	203
2. Kosten voor klein onderhoud en kunstwerken	28	25	25	25
Totaal	242	210	210	228
3. Aftrek varkens en kippen	2	1	9	8
Nettokosten per ha	240	209	201	220

De berekening van de onder 3 genoemde aftrekpost is gebaseerd op de gemiddelde veebezetting en de volgende normen per dier:

zeugen	f. 32,-	per dier per jaar
mestvarkens	" 8,-	" " " "
kippen	" 10,-	per 100 kippen.

§ 6. W e r k t u i g k o s t e n

Deze post omvat de kosten van afschrijving, rente en onderhoud van werktuigen en de aanschaffing van kleingereedschap. De afschrijving en de rente zijn berekend op basis van de vervangingswaarde van de werktuigeninventaris. Hierover werd in het algemeen 5% afgeschreven, met uitzondering van de apparaten voor elektrische weideafrastering, melkmachines, trekkers en trekkerwerktuigen, waarover respectievelijk 20%, 10%, 9% en 9% werd afgeschreven.

De post afschrijving kan niet geheel op zichzelf worden bezien, maar dient te worden beoordeeld in verband met de post onderhoud. De levensduur van verschillende werktuigen wordt aanzienlijk verlengd, doordat vrij lang met repareren wordt doorgegaan, alvorens men tot vervanging komt. Gemiddeld genomen geeft het afschrijvingspercentage van 5% over de normale werktuigen en een hoger percentage voor de bijzondere werktuigen een juiste benadering van de werkelijkheid.

Voor rente is een bedrag van 4½% over 60% van de vervangingswaarde berekend.

Hierna volgt een specificatie van de kosten van werktuigen en gereedschappen. Ter vergelijking zijn tevens de kosten van onderhoud en aanschaffing kleingereedschap uit voorgaande boekjaren opgenomen.

Tabel 31

KOSTEN WERKTUIGEN IN GLD. PER HA

	Kleiweidegebied	Veenweidegebied	Overgangsgebied	Consumptiemelkgebied
1. Afschrijving werktuigen	39	37	37	34
2. Rente werktuigen (4½%)	18	18	18	16
3. Onderhoud werktuigen en aanschaffing van gereedschappen	67	63	67	58
Totaal per ha (boekjaar 1958/59)	124	118	122	108
Onderhoud en aanschaffing:				
boekjaar 1951/52	35	37	.	30
" 1952/53	43	39	.	30
" 1953/54	39	40	30	32
" 1954/55	45	44	34	34
" 1955/56	46	48	45	33
" 1956/57	52	58	50	46
" 1957/58	(57) 58	(61) 60	(52) 53	(43) 46
" 1958/59	(63) 67	(62) 63	(64) 67	(58) 58
Voorcalculatie 1960/61	70	70	70	65

2463

ONDERHOUD EN AANSCHAF KLEIN GEREEDSCHAP IN GLD. PER HA

Grafiek 8

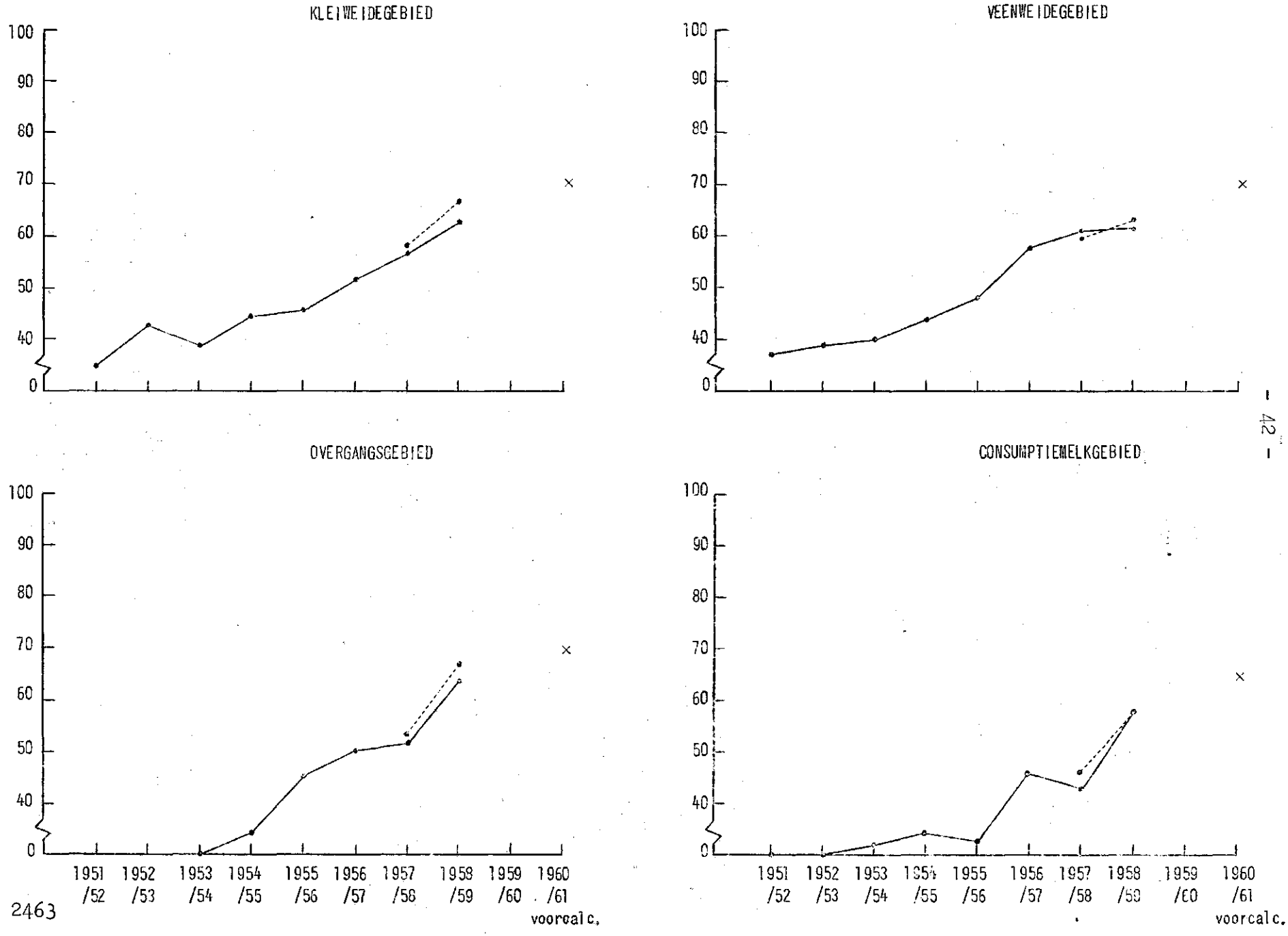

Volgens de statistiek voor de prijzen van landbouwwerktuigen, die wordt verzorgd door het L.E.I., is de vervangingswaarde van een standaardwerktuigeninventaris t.o.v. 1958/59 gestegen. Deze stijging bedraagt globaal 1%.

Het bedrag voor afschrijving en rente voor de voorcalculatie is met een zelfde percentage verhoogd. Verder is rekening gehouden met de mate waarin de melkmachines en trekkers in de voorcalculatie zijn opgenomen, zodat het bedrag van de voorcalculatie niet rechtstreeks uit de kosten van de laatste jaren zijn af te leiden.

De kosten voor onderhoud werktuigen en aanschaffing van kleingereedschap vertonen ook het laatste jaar een stijging. Voor de voorcalculatie is bij de bepaling van de bedragen rekening gehouden met het gestegen kostenpeil en de sterke uitbreiding van het aantal melkmachines.

Tabel 32

KOSTEN WERKTUIGEN IN GLD. PER HA
Voorcalculatie 1960/61

	Kleiweidegebied	Veenweidegebied	Overgangsgebied	Consumptiemelkgebied
1. Afschrijving werktuigen	41	40	39	37
2. Rente werktuigen à 4½%	19	18	18	17
3. Onderhoud en aanschaffing van gereedschappen	70	70	70	65
Totaal	130	128	127	119

§ 7. Rente levende inventaris

Voor het boekjaar 1958/59 is 4½% rente over de gemiddelde waarde van de veestapel berekend.

De voorcalculatie 1960/61 is gebaseerd op de bedragen volgens de boekhoudingen in het boekjaar 1958/59. Rekening is gehouden met wijzigingen in de veebezetting en een 4% lagere waarde van de dieren. De in rekening gebrachte rentekosten zijn gebaseerd op een rentepercentage van 4½%.

De berekening van de voorcalculatie wordt dan als volgt.

Tabel 33

RENTE LEVENDE INVENTARIS IN GLD. PER HA
Voorcalculatie 1960/61

Kleiweidegebied	$69,7 \times \frac{1,14}{1,11} \times 0,96$ = f. 69,-
Veenweidegebied	$64,5 \times \frac{1,15}{1,13} \times 0,96$ = f. 63,-
Overgangsgebied	$68,7 \times \frac{1,44}{1,38} \times 0,96$ = f. 69,-
Consumptiemelkgebied	$74,8 \times \frac{1,66}{1,62} \times 0,96$ = f. 74,-

§ 8. Ziektenbestrijding, dekgelden e.d.

De kosten voor ziektenbestrijding, dekgelden, fokverenigingskosten e.d. vertonen over de laatste jaren de volgende ontwikkeling:

Tabel 34

ZIEKTENBESTRIJDING, DEKGELDEN E.D. IN GLD. PER HA

	Kleiweidegebied	Veenweidegebied	Overgangsgebied	Consumptiemelkgebied
Boekjaar 1951/52	39	35	.	35
" 1952/53	41	29	.	33
" 1953/54	42	33	36	35
" 1954/55	47	36	41	35
" 1955/56	51	38	43	36
" 1956/57	54	39	41	43
" 1957/58	(56) 53	(41) 41	(45) 44	(44) 43
" 1958/59	(57) 55	(47) 46	(51) 49	(47) 47
Voorcalculatie 1960/61	58	49	52	49

Uit de cijfers blijkt, dat deze kosten in het algemeen een stijgende tendentie vertonen. De extra stijging in het boekjaar 1958/59 wordt mede veroorzaakt door de abortusbestrijding.

§ 9. Heffingen op de melk

De heffingen op de melk zijn te onderscheiden in:

a. heffingen die het karakter hebben van betalingen voor dienstverlening;
b. heffingen die dienen ter correctie van de opbrengstprijs van de melk.

De onder a genoemde heffingen kunnen wel als bedrijfskosten worden aangemerkt en betreffen:

1. heffing voor de melkproduktiecontrole ad f. 0,08 per 100 kg;
2. heffing voor het Produktschap voor Zuivel ad f. 0,07 per 100 kg;
3. heffing eveneens voor het Produktschap voor Zuivel ad f. 0,06 per 100 kg, die echter alleen geldt voor de consumptiemelkgebieden (overgangsgebied en consumptiemelkgebied). Deze heffing dient ter financiering van de melkcontrolestations en de S.V.M. (Stichting voor Melkhygiëne).

De heffingen als onder b genoemd betreffen de zuivelfondsheffingen die niet als bedrijfskosten worden gezien en alleen dienen ter correctie van de opbrengstprijs van de melk.

Opgemerkt zij, dat de algemene heffing en de heffing voor dierziektenbestrijding ten behoeve van het Landbouwschap reeds zijn opgenomen in de overige kosten.

ZIEKTENBESTRIJDING, DEKGELDEN E.D. IN GLD. PER HA

Grafiek 9

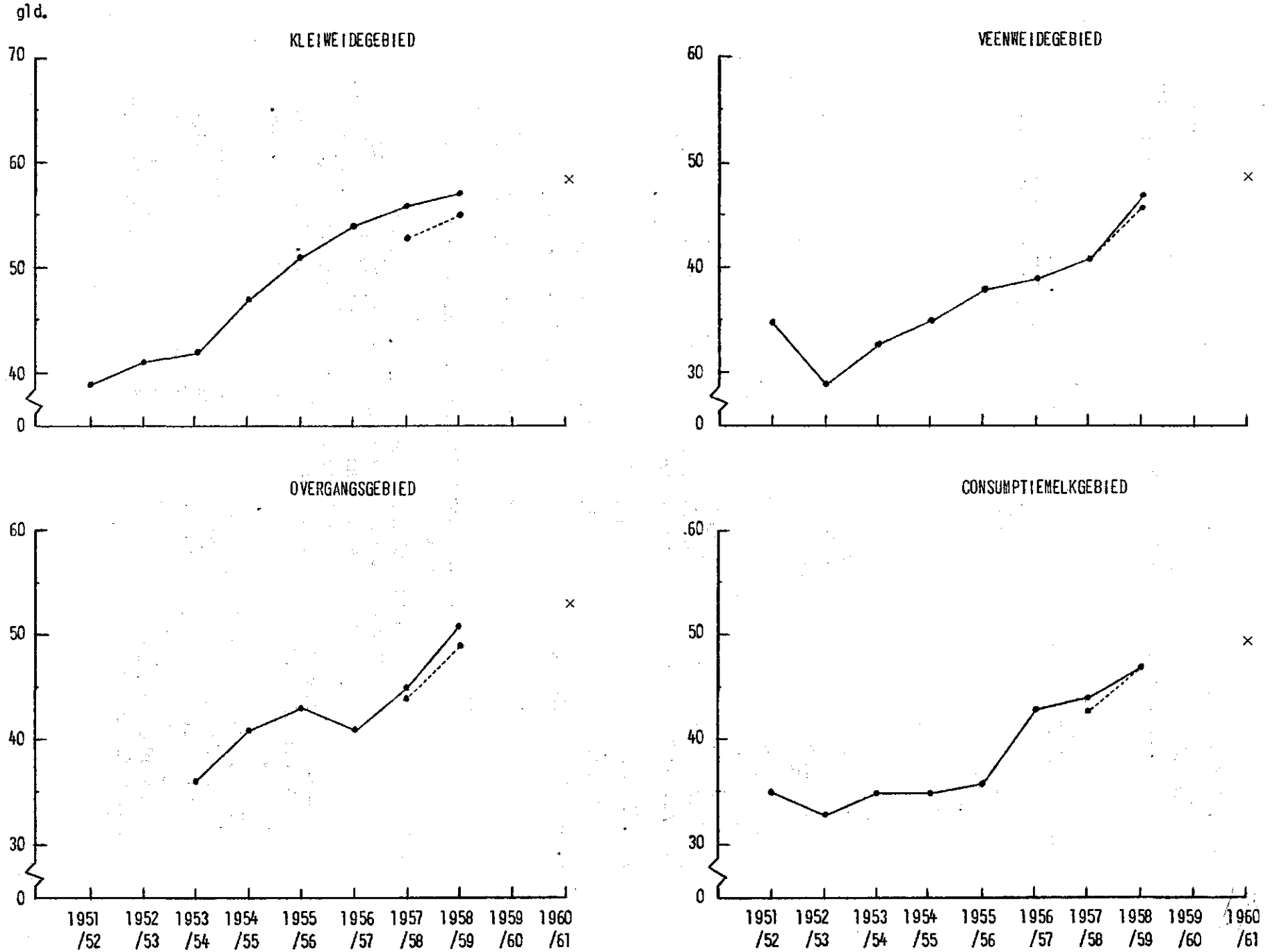

In tabel 35 zijn de heffingen op de melk per ha cultuurgrond berekend. De heffingen per 100 kg melk zijn alleen berekend over de afgeleverde melk.

Tabel 35

HEFFINGEN OP DE MELK IN GLD. PER HA
Voorcalculatie 1960/61

	Klei-weide gebied	Veen-weide gebied	Over-gangs-gebied	Cons.-melk-gebied
1. Afgeleverde melk in % van de totale melkproduktie				
Boekjaar 1954/55	93,5	92,9	92,1	93,7
" 1955/56	94,4	93,4	93,6	93,1
" 1956/57	94,5	93,2	93,3	93,0
" 1957/58	95,1	94,1	94,3	93,6
" 1958/59	94,8	95,2	95,1	94,6
Voorcalculatie 1960/61	95,5	95,5	95,5	95,0
2. Heffingen in gld. per ha				
Melkproduktie per ha kg	5190	4770	6160	7100
Afgeleverde melk %	95,5	95,5	95,5	95,0
Afgeleverde melk per ha kg	4956	4555	5883	6745
Heffingen per 100 kg melk gld.	0,15	0,15	0,21	0,21
Totaal heffingen op melk per ha in gld. (afgerond)	7,-	7,-	12,-	14,-

§ 10. O v e r i g e k o s t e n

Deze post heeft betrekking op allerlei kleine kostenbestanddelen als verzekering, emballage, kosten boekhoudbureau, elektriciteit, enz.

In alle gebieden vertonen de cijfers een stijging. De kosten voor het werk door derden zijn ook in de overige kosten begrepen. Alleen voor de boekjaren na 1954/55 is het mogelijk deze kosten afzonderlijk te vermelden. In hoeverre de stijging van de overige kosten kan worden verklaard uit een toeneming van het werk door derden is niet aan te geven, wegens het ontbreken van gedetailleerde gegevens over de jaren vóór 1955/56. Het is echter aannemelijk, dat ten gevolge van het relatieve arbeidstekort, de kosten van het werk door derden een stijgende tendentie vertonen.

Bij de bepaling van de voorcalculatie is rekening gehouden met de ontwikkeling in de kostenbedragen over de reeks van jaren. Hierbij is eveneens in aanmerking genomen, dat de heffing 1955 ten behoeve van het Landbouwschap in het boekjaar 1956/57 is voldaan. In het boekjaar 1957/58 is tweemaal de heffing (1956 en 1957) van het Landbouwschap plus de heffing voor dierziektenbestrijding verantwoord. De heffing voor dierziektenbestrijding is in het boekjaar 1958/59 ook onder de overige kosten opgenomen.

Grafiek 10

OVERIGE KOSTEN IN GLD. PER HA

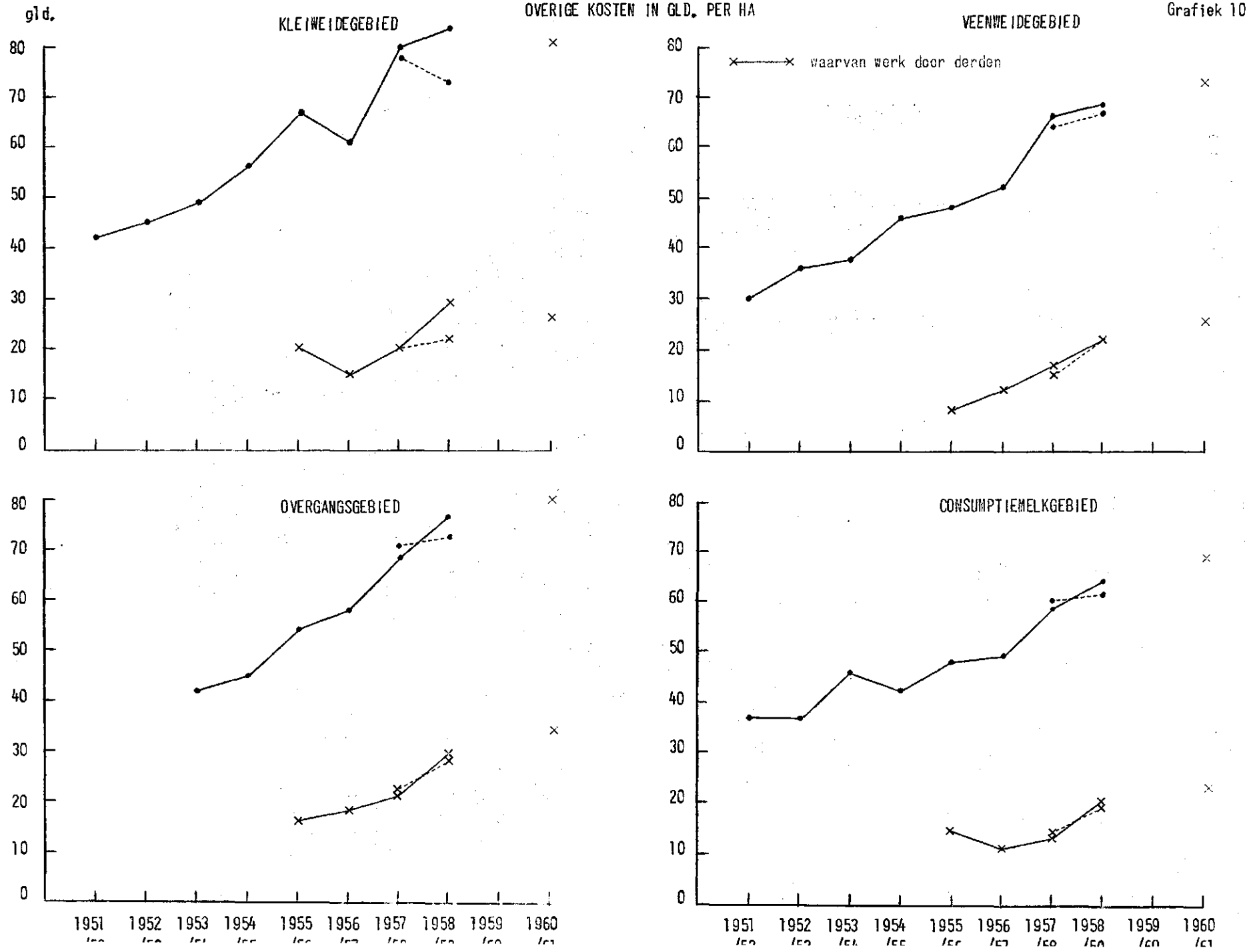

Tabel 36

OVERIGE KOSTEN IN GLD. PER HA

	Kleiweide-gebied	Veenweide-gebied	Overgangs-gebied	Consumptie-melkgebied
Boekjaar 1951/52	42	29	.	37
" 1952/53	45	37	.	37
" 1953/54	49	38	42	46
" 1954/55	56	46	45	42
" 1955/56	67	48	54	48
" 1956/57	61	52	58	49
" 1957/58	(80) 78	(66) 64	(69) 71	(59) 60
" 1958/59	(84) 73	(68) 67	(77) 73	(64) 61
Voorcalculatie 1960/61	80	74	79	68
Werk door derden begrepen in bovenstaande kosten				
Boekjaar 1955/56	20	8	16	14
" 1956/57	15	12	18	11
" 1957/58	(20) 20	(17) 15	(21) 22	(13) 14
" 1958/59	(29) 22	(22) 22	(29) 28	(20) 19
Voorcalculatie 1960/61	25	28	32	24

Bij het bepalen van de voorcalculatie is rekening gehouden met de toeneming van het aantal melkmachines; elektriciteitskosten zijn opgenomen onder overige kosten.

§ 11. Omzet en aanwas rundvee

Voor de berekening van de omzet en aanwas rundvee zijn van belang:

a. de aantallen dieren in de verschillende rubrieken;
b. de prijzen.

Ad a

Voor het vaststellen van het aantal dieren, dat normaal wordt verkocht, is het uitgangspunt een genormaliseerde veestapel, welke op constant peil blijft, d.w.z. waarvan het aantal dieren bij het begin en het einde van het boekjaar gelijk is. Onder de genormaliseerde veestapel wordt niet verstaan een veestapel, welke gedurende het boekjaar niet in aantal zou kunnen veranderen. Een dergelijke gedachtengang zou in strijd zijn met de werkelijkheid.

Voor de verschillende jaren is het aantal verkochte dieren in de verschillende rubrieken vermeerderd met de aanwas in deze rubrieken. Hierbij is het standpunt ingenomen, dat men deze aanwas ook had kunnen verkopen om de veestapel op peil te houden.

KALVEREN GEBOREN EN KALVEREN NUCHTER VERKOCHT PER 100 MELKKOEIEN

Grafiek 11

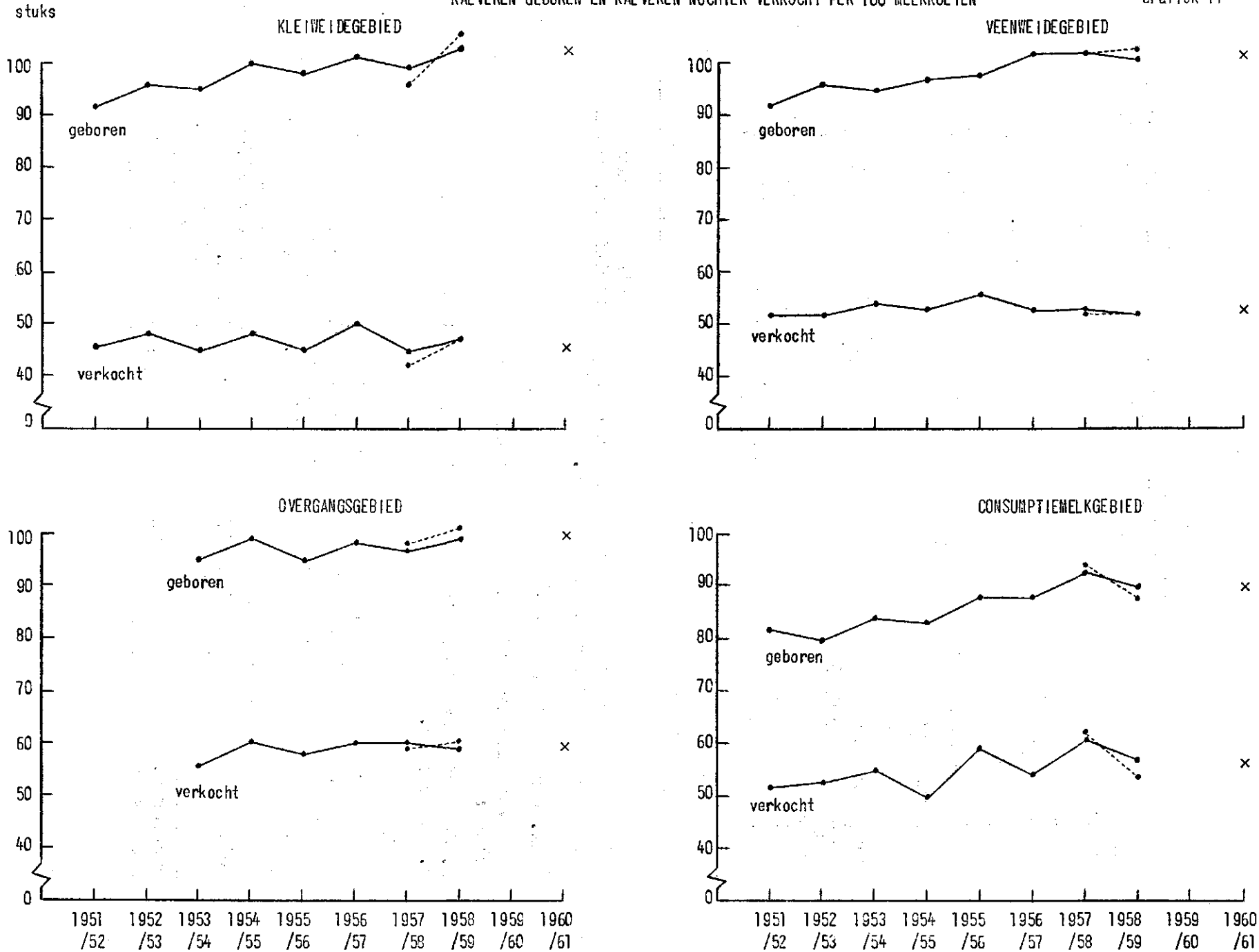

2463

MELKKOEIEN AANGEKOCHT EN VERKOCHT PER 100 MELKKOEIEN

Grafiek 12

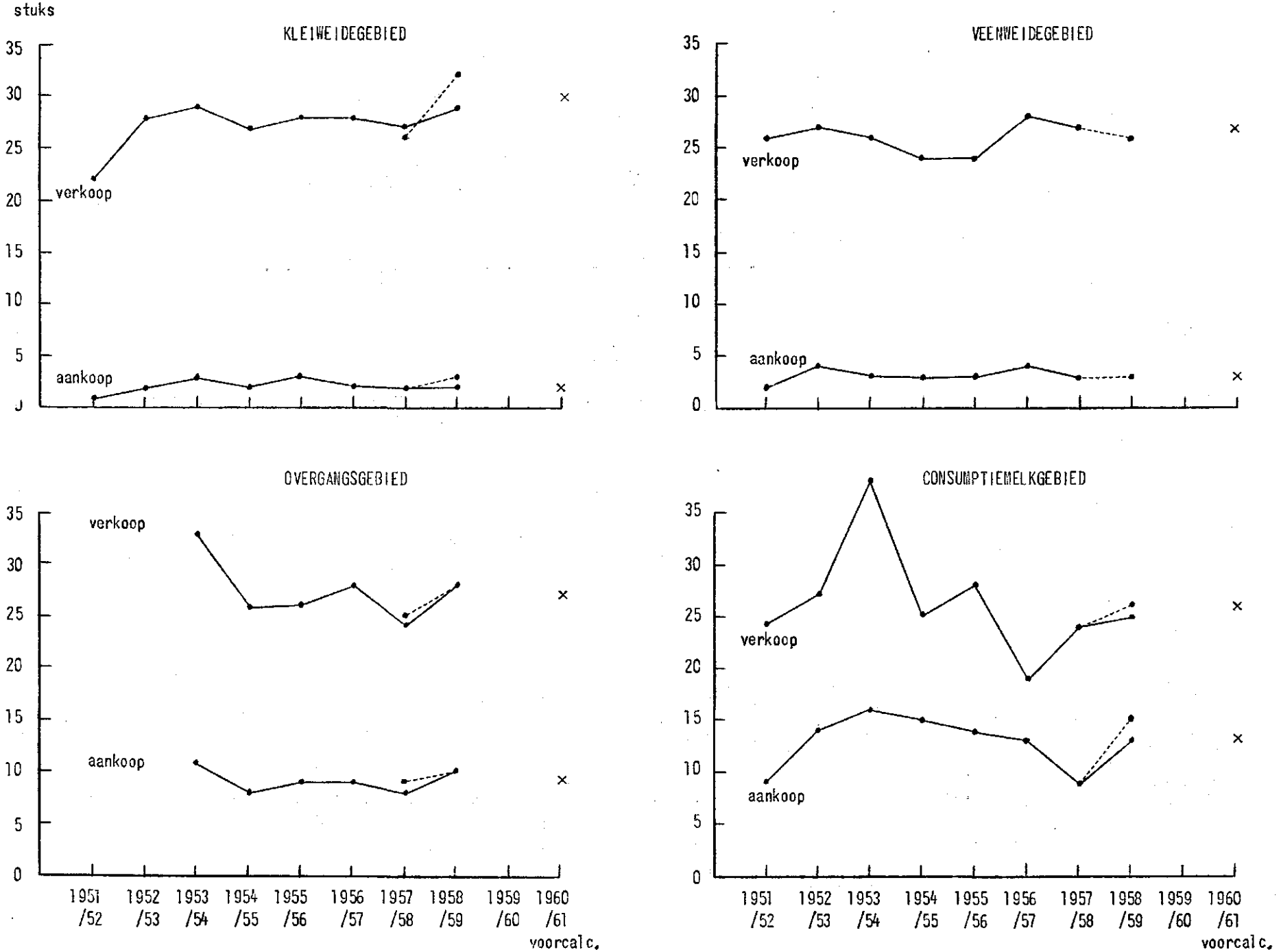

2463

De omvang en de samenstelling van de veestapel zijn natuurlijk in de verschillende jaren meer of minder gewijzigd, terwijl er ook gebieden zijn, waar men minder vee is gaan aankopen en meer is gaan fokken om de veestapel op peil te houden. Indien in een bepaald gebied een duidelijke ontwikkeling is waar te nemen, is met deze ontwikkeling rekening gehouden en is niet zonder meer het gemiddelde genomen van de laatste jaren (zie bijgaande grafieken).

Ad b

De prijzen van de voornaamste categorieën vee, zoals dat op de L.E.I.-bedrijven werd verkocht, waren in de loop der jaren als volgt:

Tabel 37

VEEPRIJZEN IN GULDENS PER STUK BIJ VERKOOP

	Kleiweide-gebied	Veenweide-gebied	Overgangs-gebied	Consumptie-melkgebied
Melkkoeien				
Boekjaar 1951/52	705	633	.	597
" 1952/53	782	702	.	662
" 1953/54	744	652	649	666
" 1954/55	690	589	582	613
" 1955/56	709	639	667	679
" 1956/57	777	698	707	726
" 1957/58	(787) 780	(737) 733	(704) 710	(770) 769
" 1958/59	(829) 813	(771) 772	(767) 756	(810) 808
Vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar				
Boekjaar 1951/52	208	202	.	189
" 1952/53	259	214	.	178
" 1953/54	227	201	192	208
" 1954/55	246	216	179	184
" 1955/56	264	252	202	270
" 1956/57	288	227	227	209
" 1957/58	(298) 274	(259) 251	(255) 256	(247) 310
" 1958/59	(296) 290	(290) 308	(226) 224	- -
Nuchtere kalveren				
Boekjaar 1951/52	47	44	.	44
" 1952/53	42	41	.	41
" 1953/54	44	42	42	41
" 1954/55	42	41	40	40
" 1955/56	47	44	45	42
" 1956/57	47	47	46	48
" 1957/58	(46) 46	(47) 45	(46) 46	(45) 45
" 1958/59	(52) 51	(54) 52	(54) 52	(51) 51

Voor het westen van het land is bovendien de rubriek mestvee nog van belang.

Tabel 38

PRIJZEN IN GULDENS PER STUK VERKOCHT MESTVEE

	Veenweidegebied	Overgangsgebied	Consumptiemelkgebied
Boekjaar 1951/52	817	.	699
" 1952/53	792	.	747
" 1953/54	769	808	817
" 1954/55	748	770	824
" 1955/56	787	776	727
" 1956/57	837	857	842
" 1957/58	(817) 784	(859) 877	(861) 855
" 1958/59	(877) 868	(870) 836	(853) 854

Over deze prijzen moet worden opgemerkt, dat de schommelingen in de prijzen tussen de verschillende jaren niet geheel kunnen worden toegeschreven aan het prijsverloop. De rubriekindeling is nl. nog zo ruim, dat binnen de rubrieken van jaar tot jaar nog zeer goed variaties in de kwaliteit kunnen optreden, welke natuurlijk de prijzen mede beïnvloeden.

Deze tabellen geven een overzicht van de verschillende veeprijzen bij verkoop. Het is de hoogte van deze veeprijzen, welke van invloed is op de berekende omzet en aanwas van de rundveestapel.

Bij de bepaling van de te verwachten prijs per dier is overleg gepleegd met de voorzitter van het Produktschap voor Vee en Vlees.

Ten opzichte van de vleesprijzen in het boekjaar 1958/59 (mei/mei) wordt voor de voorcalculatie 1960/61 het volgende prijsverloop verwacht. Kalveren en slachtvee handhaven zich gemiddeld op een zelfde prijsniveau. Hoewel deze prijsverwachting aan de optimistische kant genoemd mag worden, is hierbij overwogen dat op het moment van deze schatting (augustus 1960) de prijzen een stijgende tendentie vertonen. Voor het overige jongvee, het gebruiksvee en het mager weidevee is ten opzichte van het boekjaar 1958/59 een 5% lager prijspeil voorspeld.

Met behulp van deze prijsverwachtingen had een omrekening plaats van de in het verleden behaalde opbrengstprijzen per dier, waarbij werd uitgegaan van de gemiddelde opbrengstprijzen per dier volgens de L.E.I.-bedrijven in de jaren 1956/57, 1957/58 en 1958/59. Deze omrekening geschiedde op grond van de vleesprijzen per kg gewicht in deze jaren en het verwachte prijspeil voor de voorcalculatie 1960/61. Hierbij is in aanmerking genomen dat een groot deel van de uitstoot kan worden gerangschikt onder het slachtvee.

De staten IIa en IIb bevatten een uitvoerige specificatie van de berekende omzet en aanwas van de rundveestapel.

PRIJS VERKOCHTE NUCHTERE KALVEREN

Grafiek 13

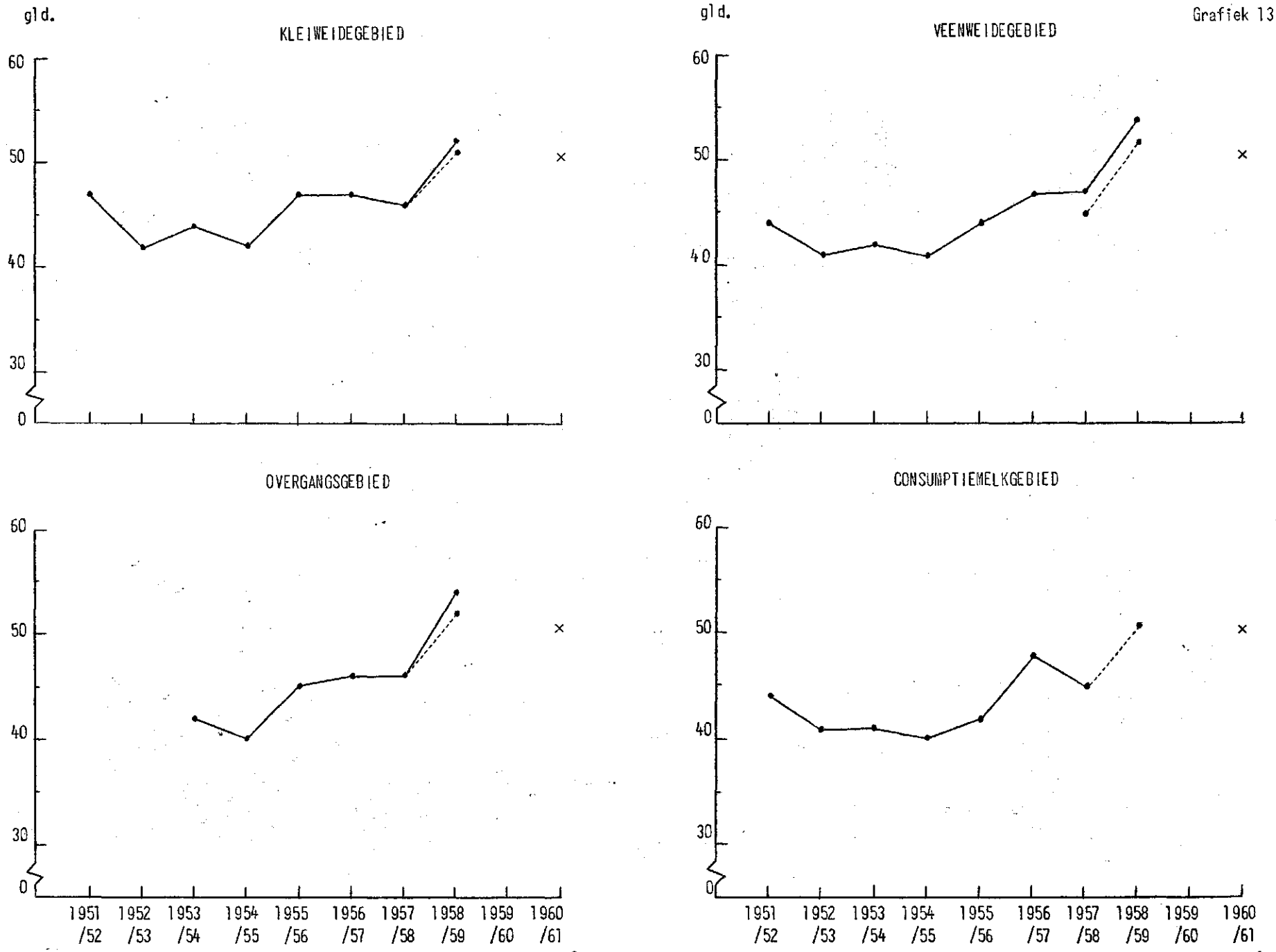

PRIJS VERKOCHTE MELKKOEIEN

Grafiek 14

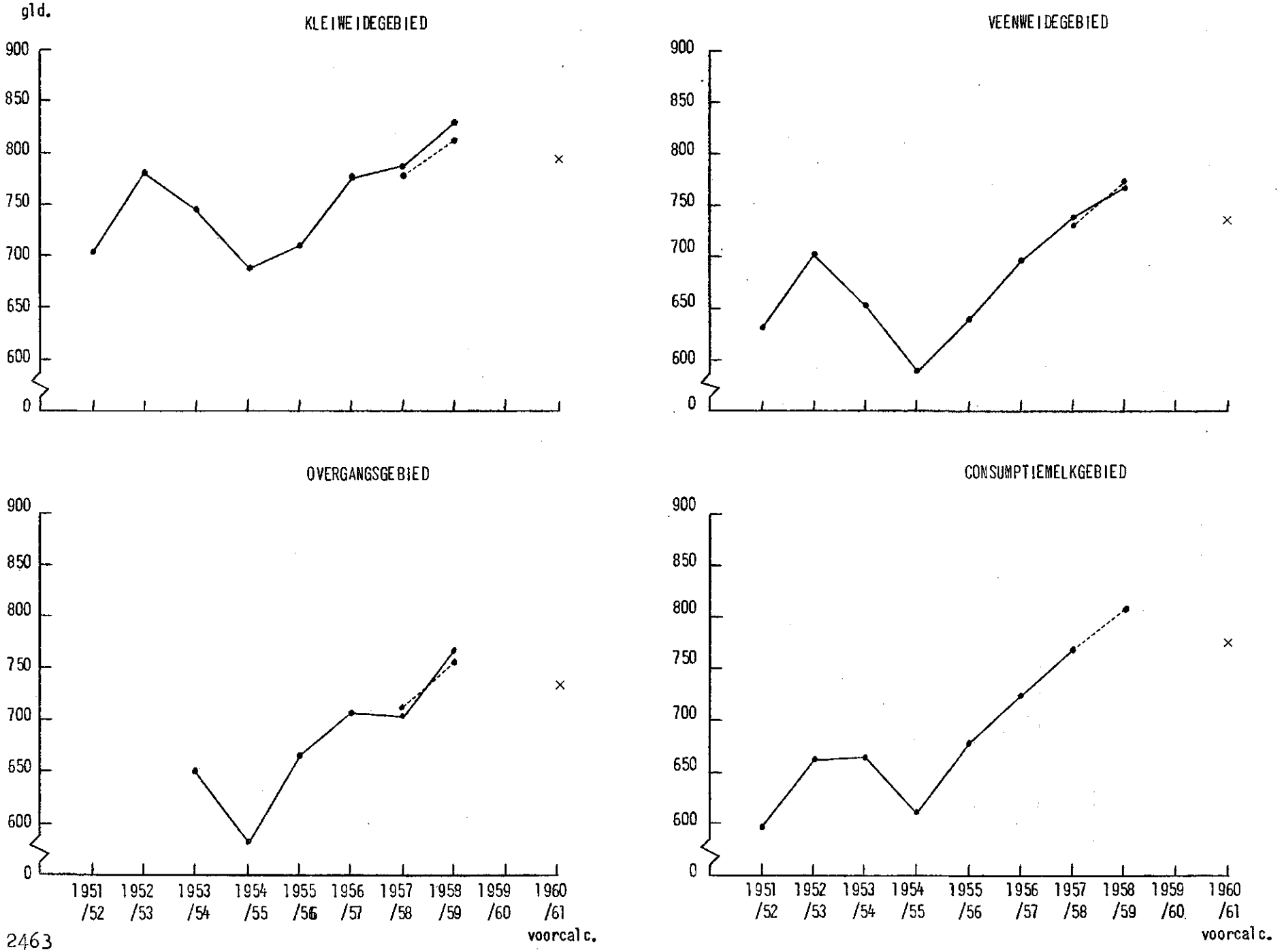

2463

De berekende omzet en aanwas voor de voorcalculatie is in de volgende tabel samengevat.

Tabel 39

OMZET EN AANWAS RUNDVEE IN GLD. PER HA
Voorcalculatie 1960/61

	Kleiweide-gebied	Veenweide-gebied	Overgangs-gebied	Consumptie-melkgebied
Genormaliseerde omzet en aanwas in gld. per koe	353,10	292,-	240,90	216,-
Genormaliseerde veebezetting per ha	1,14	1,15	1,44	1,66
Omzet en aanwas in gld. per ha	403,-	336,-	347,-	359,-

§ 12. O v e r i g e o p b r e n g s t e n

De post overige opbrengsten is gesplitst in omzet en aanwas schapen, opbrengst wol, voorraadtoeneming ruwvoer en diversen.

Hierna volgt een specificatie van deze opbrengsten uit het laatste boekjaar. Ter vergelijking zijn tevens opgenomen de diverse opbrengsten van de zeven voorgaande boekjaren.

Tabel 40

OVERIGE OPBRENGSTEN IN GLD. PER HA

	Kleiweide-gebied	Veenweide-gebied	Overgangs-gebied	Consumptie-melkgebied
1. Omzet en aanwas schapen	46	16	24	35
2. Wol	7	3	3	4
3. Toeneming ruwvoer	42	34	35	32
4. Diversen	21	15	12	20
Totaal overige opbrengsten p/ha (boekjaar 1958/59)	116	68	74	91
5. Diverse opbrengsten:				
boekjaar 1951/52	15	6	.	7
" 1952/53	12	13	.	17
" 1953/54	19	11	16	14
" 1954/55	21	10	22	15
" 1955/56	22	10	19	18
" 1956/57	18	16	12	18
" 1957/58	18	19	11	16
" 1958/59	21	15	12	20

Met een toeneming van de voorraad ruwvoer wordt bij de voorcalculatie geen rekening gehouden, daar in normale omstandigheden geen sprake kan zijn van toe- of afnemen van de voorraad ruwvoer. Bij de bepaling van de voederkosten is een voorraadafneming van het ruwvoer eveneens buiten beschouwing gelaten.

Overeenkomstig de voorgaande voorcalculatie is de winst of het verlies op de schapenhouderij, welke van invloed kan zijn op de kostprijs van de melk, zo goed mogelijk geëlimineerd.

Hiertoe is uitgegaan van de veronderstelling, dat in de boekjaren 1952/53 en 1953/54 de graslandkosten per ha bij een schapenbezetting van 8 à 9 schapen + 12 lammeren nog juist door de opbrengsten van de schapenhouderij worden vereffend.

In tabel 41 is allereerst een overzicht gegeven van het verloop van graslandkosten en opbrengsten per schaap in de afgelopen jaren.

Tabel 41

BELOOP GRASLANDKOSTEN EN OPBRENGSTEN PER SCHAAP
(gem. 1952/53 en 1953/54 = 100)

	Graslandkosten[1] (zonder oogstkosten)	Opbrengsten per schaap		
		omzet/aanwas	wol	totaal
Boekjaar 1951/52	94	125	160	130
" 1952/53	99	100	88	98
" 1953/54	101	100	112	102
" 1954/55	106	117	144	121
" 1955/56	111	138	120	136
" 1956/57	118	132	132	132
" 1957/58	127	108	112	108
" 1958/59	136	79	64	82
Voorcalculatie 1960/61	146			

1) Deze graslandkosten betreffen de totale kosten voor arbeid (uitsluitend verpleging van grasland), bemesting, pacht, werktuigen en algemene kosten, welke zijn becijferd op basis van het prijspeil in de desbetreffende jaren. De gemiddelde kosten voor 1952/53 en 1953/54 zijn voor de berekening van de verhoudingscijfers op 100 gesteld.

Indien men uitgaat van het evenwicht tussen kosten en opbrengsten in de schapenhouderij in de jaren 1952/53 en 1953/54 is het probleem terug te brengen tot een normalisering van de geldopbrengsten van de schapenhouderijen.

De prijsfluctuaties in de opbrengsten van de schapen zijn namelijk uit te schakelen door het gemiddelde opbrengstniveau in de jaren 1952/53 en 1953/54 als uitgangspunt te kiezen. Dit gemiddelde opbrengstniveau dient echter ten behoeve van de voor-

calculatie 1960/61 te worden aangepast aan het gestegen kostenpeil van de graslandkosten. Op deze wijze zijn de theoretische opbrengsten te berekenen, welke dan gelden bij een kosten- en opbrengstenverhouding als in de jaren 1952/53 en 1953/54. De uitkomsten zijn als volgt:

Tabel 42

OPBRENGST SCHAPENHOUDERIJ PER GEMIDDELD AANWEZIG SCHAAP
BIJ KOSTENPEIL VAN 1960/61

	Kleiweidegebied	Veenweidegebied	Overgangsgebied	Consumptiemelkgebied
Boekjaar 1951/52	120	111	.	149
" 1952/53	136	114	.	107
" 1953/54	131	120	111	125
" 1954/55	129	116	120	116
" 1955/56	121	121	122	121
" 1956/57	124	123	113	119
" 1957/58	109	96	93	97
" 1958/59	137	105	125	131
Voorcalculatie 1960/61	125	115	115	120

De opbrengsten van de schapenhouderij per gemiddeld aanwezig schaap in tabel 42 zijn berekend bij het kostenpeil van het grasland in de voorcalculatie 1960/61.

In de hiernavolgende tabel is de opbrengst schapenhouderij per ha van de voorcalculatie gegeven. Dit bedrag is berekend op basis van de opbrengst per schaap en de schapenbezetting in de voorcalculatie. In deze tabel zijn de overige opbrengsten samengevat.

Tabel 43

OVERIGE OPBRENGSTEN IN GLD. PER HA
Voorcalculatie 1960/61

	Kleiweidegebied	Veenweidegebied	Overgangsgebied	Consumptiemelkgebied
1. Opbrengst schapenhouderij				
a. opbrengsten per schaap (gld.)	125,-	115,-	115,-	120,-
b. aantal schapen per 100 ha (st.)	65	35	40	55
Opbrengsten schapen per ha	81,-	40,-	46,-	66,-
2. Diversen	20,-	16,-	15,-	18,-
Totaal per ha	101,-	56,-	61,-	84,-

B. MELKPRODUKTIE

§ 13. Melkproduktie per koe

De melkproduktie welke onder normale omstandigheden mag worden verwacht, wordt geraamd op basis van cijfers, welke ter beschikking staan over:

a. melkproduktie in kg per koe;
b. vetgehalte van de melk;
c. de melkveebezetting per ha;
d. de kostenbestanddelen zoals het voederverbruik per melkkoe.

Hierbij dient in aanmerking te worden genomen, dat de bovenvermelde produktiefactoren niet los van elkaar mogen worden gezien.

Voor de voorcalculatie is rekening gehouden met de stijgende tendentie in de laatste jaren.

Tabel 44

MELKPRODUKTIE IN KG PER KOE

	Kleiweide-gebied		Veenweide-gebied		Overgangs-gebied		Consumptie-melkgebied	
Boekjaar 1951/52	4312		3909		.		3851	
" 1952/53	4425		3935		.		3781	
" 1953/54	4396		3893		3689		3898	
" 1954/55	4384		3829		3623		3815	
" 1955/56	4380		4027		3977		3831	
" 1956/57	4412		3898		3928		3868	
" 1957/58	(4505)	4467	(4039)	3982	(4023)	3972	(4039)	4002
" 1958/59	(4353)	4385	(4025)	3965	(4105)	4062	(4067)	4072
" 1959/60	(4593)	.	(.)	.	(4379)	.	(4361)	.
Voorcalculatie 1960/61		4550		4150		4275		4275

§ 14. Vetgehalte van de melk

Het vetgehalte had de laatste jaren het volgende verloop.

Tabel 45

HET VETGEHALTE VAN DE MELK

	Kleiweide-gebied		Veenweide-gebied		Overgangs-gebied		Consumptie-melkgebied	
Boekjaar 1951/52	3,89		3,74		.		3,51	
" 1952/53	3,91		3,80		.		3,52	
" 1953/54	3,94		3,80		3,58		3,54	
" 1954/55	3,97		3,85		3,63		3,63	
" 1955/56	3,95		3,83		3,66		3,65	
" 1956/57	3,98		3,82		3,66		3,65	
" 1957/58	(3,98)	4,01	(3,83)	3,84	(3,66)	3,66	(3,64)	3,65
" 1958/59	(3,97)	3,97	(3,85)	3,86	(3,67)	3,66	(3,67)	3,68
" 1959/60	(3,95)	.	(.)	.	(3,69)	.	(3,65)	.
Voorcalculatie 1960/61		3,97		3,87		3,68		3,67

MELKPRODUKTIE IN KG PER KOE

Grafiek 15

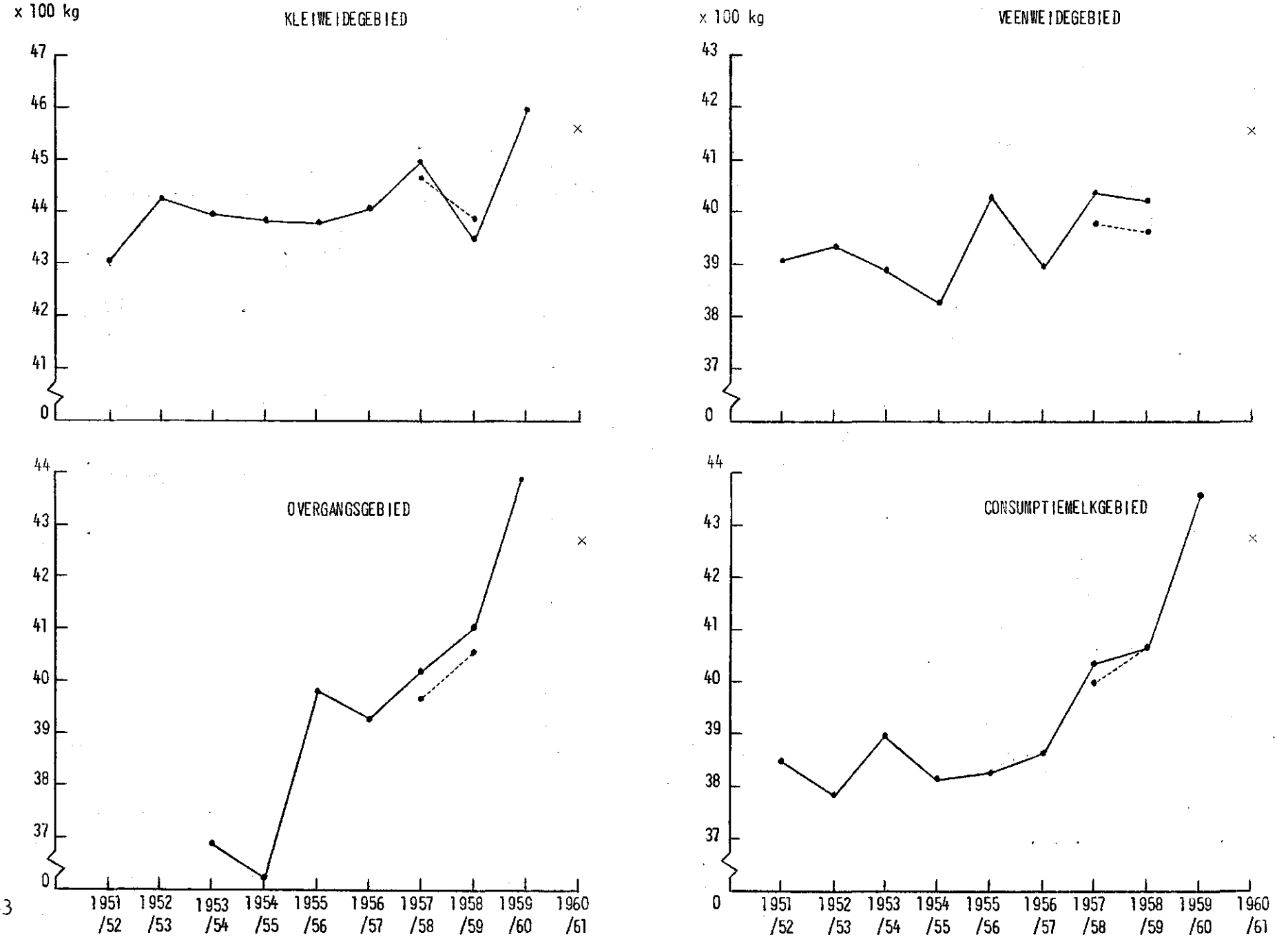

2463

VETGEHALTE IN %

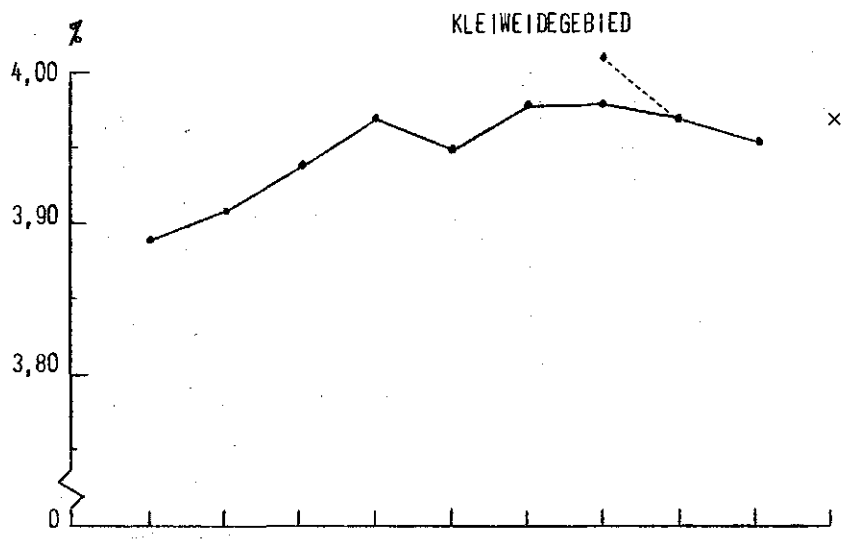

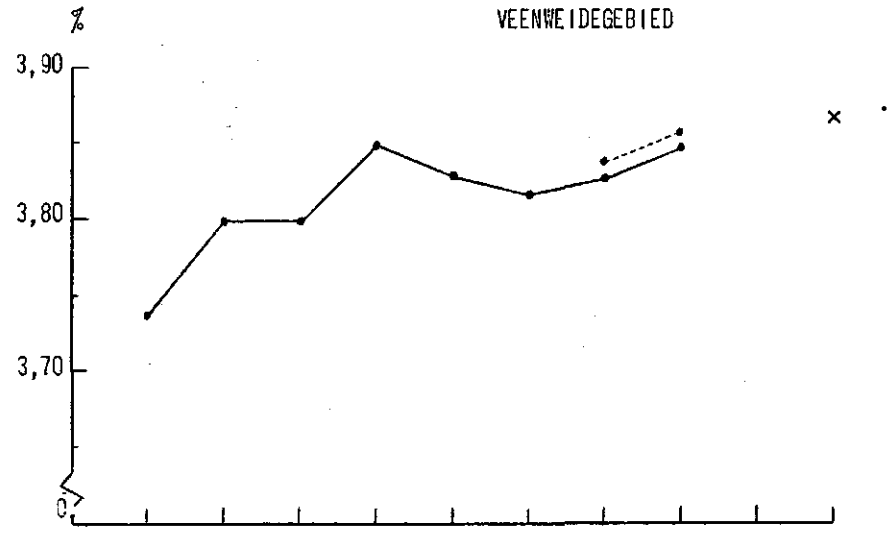

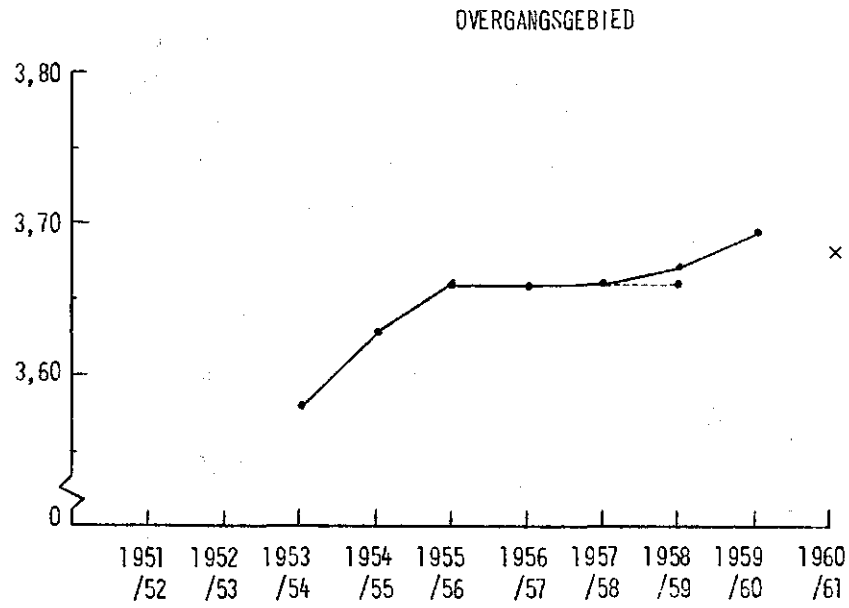

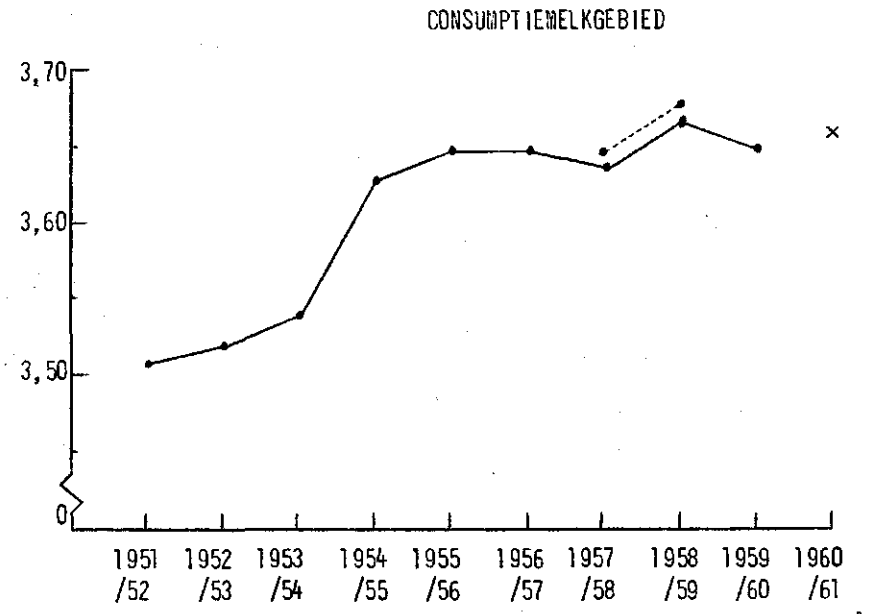

Bij de bepaling van het vetgehalte voor de voorcalculatie is rekening gehouden met een zich voortzettende stijging van het vetgehalte.

§ 15. Melkveebezetting

De melkveebezetting ontwikkelde zich de laatste jaren als volgt.

Tabel 46

MELKVEEBEZETTING PER HA

	Kleiweidegebied	Veenweidegebied	Overgangsgebied	Consumptiemelkgebied
Boekjaar 1951/52	1,15	1,13	.	1,50
" 1952/53	1,14	1,13	.	1,54
" 1953/54	1,15	1,19	1,31	1,60
" 1954/55	1,16	1,19	1,33	1,56
" 1955/56	1,14	1,16	1,33	1,47
" 1956/57	1,10	1,12	1,34	1,60
" 1957/58	(1,11)1,11	(1,11)1,12	(1,34)1,35	(1,59) 1,61
" 1958/59	(1,11)1,11	(1,11)1,13	(1,37)1,38	(1,61) 1,62
" 1959/60	(1,15) .	(.) .	(1,46) .	(1,66) .
Voorcalculatie 1960/61	1,14	1,15	1,44	1,66

§ 16. Melkproduktie per ha

Uit vorenstaande cijfers, melkproduktie per koe en melkveebezetting per ha, resulteert het volgende:

Tabel 47

MELKPRODUKTIE IN KG PER HA

	Kleiweidegebied	Veenweidegebied	Overgangsgebied	Consumptiemelkgebied
Boekjaar 1951/52	4962	4399	.	5777
" 1952/53	5059	4433	.	5814
" 1953/54	5077	4630	4849	6259
" 1954/55	5073	4562	4826	5948
" 1955/56	4975	4660	5277	5638
" 1956/57	4878	4362	5270	6193
" 1957/58	(5000)4969	(4503)4450	(5403)5359	(6405)6438
" 1958/59	(4832)4869	(4481)4476	(5635)5614	(6528)6614
" 1959/60	(5267) .	(.) .	(6380) .	(7235) .
Voorcalculatie 1960/61	5190	4770	6160	7100

MELKVEEBEZETTING PER HA CULT.GROND

Grafiek 17

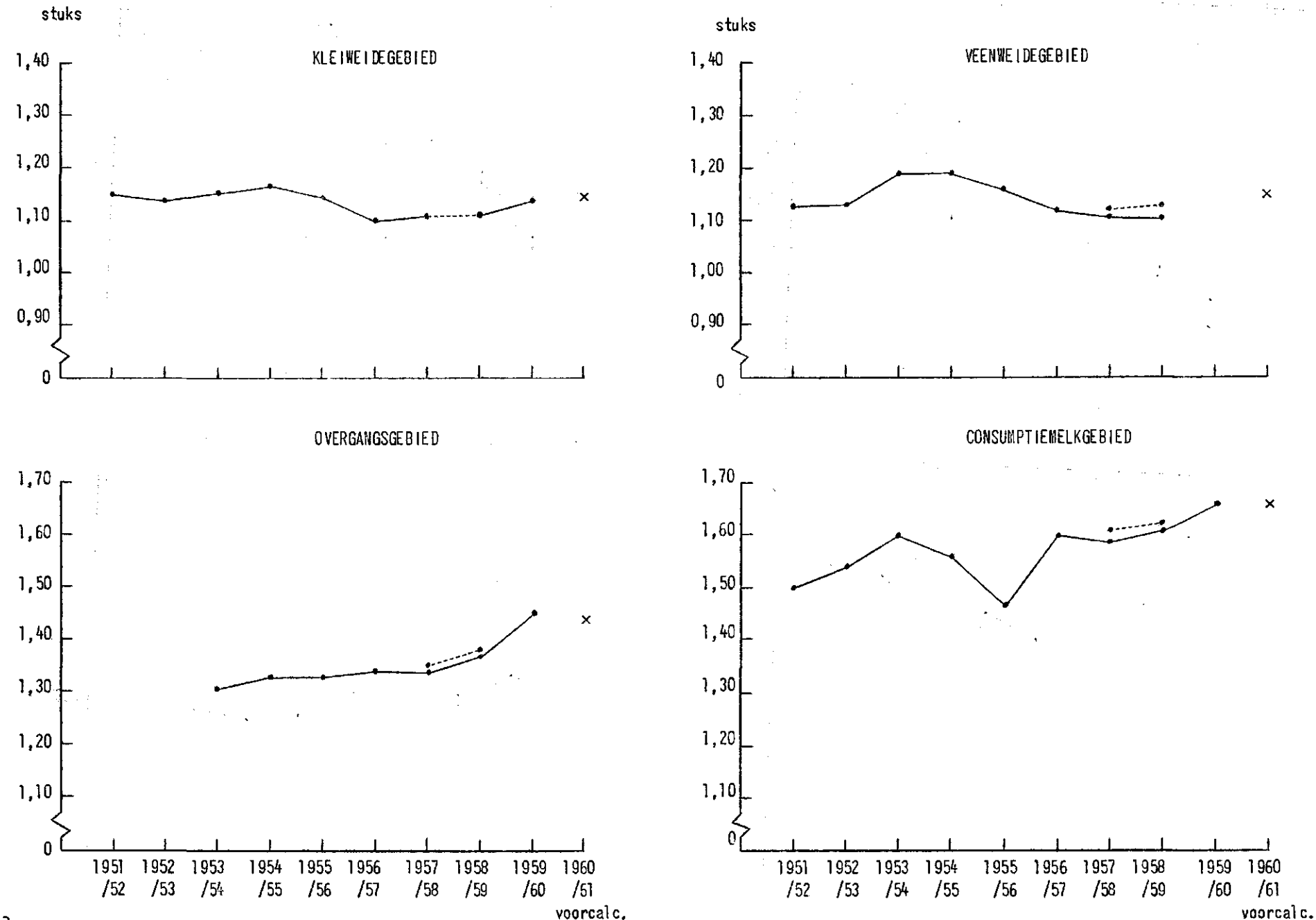

2463

MELKPRODUKTIE PER HA CULTUURGROND

Grafiek 18

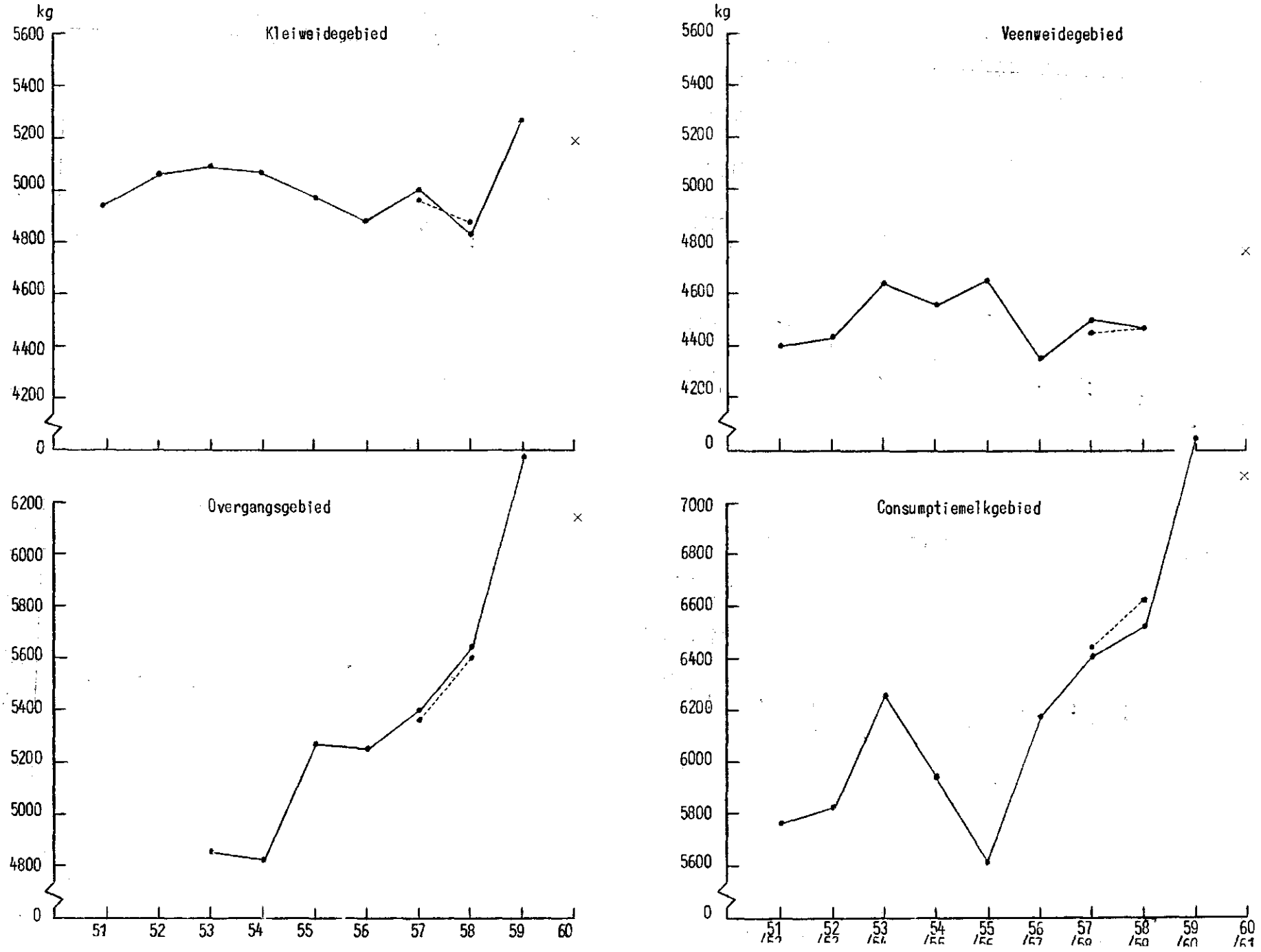

S T A T E N

Staat I-a

TECHNISCHE BEDRIJFSGEGEVENS T.B.V. RUNDVEEHOUDERIJ
(basisgegevens voor de normatieve arbeidsuren per ha - hoofdstuk II)

KLEIWEIDEGEBIED

	Oude groep						Geselecteerde groep		Voor-calc.
	1951 /52	1952 /53	1953 /54	1954 /55	1955 /56	1956 /57	1957 /58	1958 /59	1960 /61
1. Cultuurgrond in %:									
a. bouwland	2,3	2,4	3,0	3,3	3,0	2,3	1,8	1,1	1,5
b. grasland	97,7	97,6	97,0	96,7	97,0	97,7	98,2	98,9	98,5
2. Graslandgebruik in % van oppervlakte grasland:									
a. hooien	64	62	70	61	69	58	53	62	62
b. inkuilen	32	27	30	33	17	33	46	49	35
c. gras drogen	8	7	7	7	5	7	5	4	5
d. vers vervoederen	3	4	3	13	6	10	15	8	10
3. Verplegen veestapel:									
a. melkvee per ha	1,15	1,14	1,15	1,16	1,14	1,11	1,11	1,11	1,14
b. bedrijven met melkmachine in % van totaal	15	20	21	24	27	31	69	73	80
4. Aantal per 100 ha:									
a. paarden	8	8	8	7	7	7	6	6	6
b. trekkers	.	.	.	.	1	1	1	1	1
c. schapen	48	52	59	46	53	60	60	77	65

VEENWEIDEGEBIED

	Oude groep						Geselecteerde groep		Voor-calc.
	1951 /52	1952 /53	1953 /54	1954 /55	1955 /56	1956 /57	1957 /58	1958 /59	1960 /61
1. Cultuurgrond in %:									
a. bouwland	0,2	0,6	0,4	0,3	-	0,4	-	-	-
b. grasland	99,8	99,4	99,6	99,7	100,0	99,6	100,0	100,0	100,0
2. Graslandgebruik in % van oppervlakte grasland:									
a. hooien	72	71	75	64	78	62	61	64	65
b. inkuilen	34	34	30	29	25	37	41	46	36
c. gras drogen	6	7	6	5	5	3	6	6	6
d. vers vervoederen	4	5	4	9	4	12	10	5	8
3. Verplegen veestapel:									
a. melkvee per ha	1,13	1,13	1,19	1,19	1,16	1,12	1,12	1,13	1,15
b. bedrijven met melkmachine in % van totaal	15	19	21	27	29	31	56	61	70
4. Aantal per 100 ha:									
a. paarden	8	7	8	7	7	6	6	6	6
b. trekkers	.	.	.	.	1	1	1	1	1
c. schapen	32	37	31	26	24	32	34	36	35

Staat I-b

OVERGANGSGEBIED

	Oude groep						Geselecteerde groep		Voor-calc.
	1951 /52	1952 /53	1953 /54	1954 /55	1955 /56	1956 /57	1957 /58	1958 /59	1960 /61
1. Cultuurgrond in %:									
a. bouwland	.	.	1,6	1,7	1,2	0,9	-	-	-
b. grasland	.	.	98,4	98,3	98,8	99,1	100,0	100,0	100,0
2. Graslandgebruik in % van oppervlakte grasland:									
a. hooien	.	.	51	51	59	51	50	55	53
b. inkuilen	.	.	17	17	18	18	26	27	25
c. gras drogen	.	.	1	1	1	1	0	1	1
d. vers vervoederen	.	.	1	3	1	2	1	1	1
3. Verplegen veestapel:									
a. melkvee per ha	.	.	1,31	1,33	1,33	1,34	1,35	1,38	1,44
b. bedrijven met melkmachine in % van totaal	.	.	4	4	14	17	36	59	65
4. Aantal per 100 ha:									
a. paarden	.	.	7	6	5	6	6	5	5
b. trekkers	.	.	.	.	1	1	1	2	2
c. schapen	.	.	32	27	26	25	39	43	40

CONSUMPTIEMELKGEBIED

	Oude groep						Geselecteerde groep		Voor-calc.
	1951 /52	1952 /53	1953 /54	1954 /55	1955 /56	1956 /57	1957 /58	1958 /59	1960 /61
1. Cultuurgrond in %:									
a. bouwland	1,2	1,7	1,0	0,2	0,5	-	-	-	-
b. grasland	98,8	98,3	99,0	99,8	99,5	100,0	100,0	100,0	100,0
2. Graslandgebruik in % van oppervlakte grasland:									
a. hooien	44	42	41	43	48	40	39	42	42
b. inkuilen	25	20	15	20	20	17	21	20	20
c. gras drogen	1	2	0	-	1	-	0	0	-
d. vers vervoederen	1	1	1	2	1	1	1	0	1
3. Verpleging veestapel:									
a. melkvee per ha	1,50	1,54	1,60	1,56	1,47	1,60	1,61	1,62	1,66
b. bedrijven met melkmachine in % van totaal	9	9	10	9	17	22	31	46	60
4. Aantal per 100 ha:									
a. paarden	7	6	7	6	6	6	5	6	6
b. trekkers	.	.	.	.	1	1	1	2	2
c. schapen	22	36	43	45	44	44	58	59	55

Staat II-a

BEREKENING OMZET EN AANWAS IN GLD. PER 100 MELKKOEIEN
Voorcalculatie 1960/61

Gebied: Kleiweidegebied

Aantal kalveren geboren 101
Aantal kalveren nuchter verk. 45
Aantal kalveren aangehouden 56

	Verkopen			Ziek verkocht en gestorven			Aankopen		
	aantal	prijs /stuk	bedrag	aantal	prijs /stuk	bedrag	aantal	prijs /stuk	bedrag
Nuchter	45	51	2295				1	112	112
Vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	9	285	2565	5	13	65	-		
Mannelijk jongvee jonger dan 1 jaar	6	390	2340				-		
Vrouwelijk jongvee 1-2 jaar	7	635	4445	-			1	620	620
Vrouwelijk jongvee ouder dan 2 jaar	1	830	830	-			-		
Melkkoeien	29	795	23055	1	300	300	2	945	1890
Stieren ouder dan 1 jaar	2	1170	2340	-			1	1170	1170
Mestvee	1	870	870	-			-		
Totaal	100		38740	6		365	5		3792
		(a)			(b)			(c)	

Omzet en aanwas per 100 melkkoeien a+b-c=f.35.313,- d.i. per melkkoe f.353,13

Genormaliseerde melkveebezetting per ha:1,14 idem per ha " 403,-

Gebied: Veenweidegebied

Aantal kalveren geboren 102
Aantal kalveren nuchter verk. 53
Aantal kalveren aangehouden 49

	Verkopen			Ziek verkocht en gestorven			Aankopen		
	aantal	prijs /stuk	bedrag	aantal	prijs /stuk	bedrag	aantal	prijs /stuk	bedrag
Nuchter	53	51	2703				2	91	182
Vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	7	300	2100	6	15	90	-		
Mannelijk jongvee jonger dan 1 jaar	3	320	960				1	445	445
Vrouwelijk jongvee 1 - 2 jaar	7	535	3745	-			-		
Vrouwelijk jongvee ouder dan 2 jaar	-			-			-		
Melkkoeien	27	735	19845	2	310	620	3	880	2640
Stieren ouder dan 1 jaar	2	905	1810	-			1	1100	1100
Mestvee	2	845	1690	-			-		
Totaal	101		32853	8		710	7		4367
		(a)			(b)			(c)	

Omzet en aanwas per 100 melkkoeien a+b-c=f.29.196,- d.i. per melkkoe f.291,96
Genormaliseerde melkveebezetting per ha:1,15 idem per ha " 336,-

Staat II-b

BEREKENING OMZET EN AANWAS IN GLD. PER 100 MELKKOEIEN
Boekjaar 1960/61

Gebied:Overgangsgebied

Aantal kalveren geboren 99
Aantal kalveren nuchter verk. 59
Aantal kalveren aangehouden 40

	Verkopen			Ziek verkocht en gestorven			Aankopen		
	aantal	prijs /stuk	bedrag	aantal	prijs /stuk	bedrag	aantal	prijs /stuk	bedrag
Nuchter	59	51	3009				2	82	164
Vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	4	235	940	6	4	24	-		
Mannelijk jongvee jonger dan 1 jaar	2	300	600						
Vrouwelijk jongvee 1 - 2 jaar	4	530	2120	-			1	525	525
Vrouwelijk jongvee ouder dan 2 jaar	1	755	755	-			-		
Melkkoeien	27	730	19710	2	265	530	9	915	8235
Stieren ouder dan 1 jaar	1	980	980	-			-		
Mestvee	5	870	4350	-			-		
Totaal	103		32464	8		554	12		8924
		(a)			(b)			(c)	

Omzet en aanwas per 100 melkkoeien a+b-c=f.24.094,- d.i. per melkkoe f.240,94
Genormaliseerde melkveebezetting per ha: 1,44 idem per ha " 347,-

Gebied: Consumptiemelkgebied

Aantal kalveren geboren 90
Aantal kalveren nuchter verk. 56
Aantal kalveren aangehouden 34

	Verkopen			Ziek verkocht en gestorven			Aankopen		
	aantal	prijs /stuk	bedrag	aantal	prijs /stuk	bedrag	aantal	prijs /stuk	bedrag
Nuchter	56	51	2856				2	83	166
Vrouwelijk jongvee jonger dan 1 jaar	1	265	265	6	7	42	-		
Mannelijk jongvee jonger dan 1 jaar	1	330	330				-		
Vrouwelijk jongvee 1 - 2 jaar	3	530	1590	-			-		
Vrouwelijk jongvee ouder dan 2 jaar	2	725	1450	-			-		
Melkkoeien	26	770	20020	3	270	810	13	905	11765
Stieren ouder dan 1 jaar	1	980	980	-			-		
Mestvee	6	865	5190	-			-		
Totaal	96		32681	9		852	15		11931
		(a)			(b)			(c)	

Omzet en aanwas per 100 melkkoeien a+b-c= f.21.602,- d.i. per melkkoe f.216,02
Genormaliseerde melkveebezetting per ha: 1,66 idem per ha " 359,-

Staat III

OVERZICHT VAN DE PRODUKTIEKOSTEN VAN MELK
OVER DE BOEKJAREN 1951/52 T/M 1958/59

Van de oude (ongeselecteerde) groepen bedrijven wordt in deze staat een overzicht gegeven van de kosten en opbrengsten per ha cultuurgrond, zoals die in de genoemde jaren zijn geweest en voor zover deze op de rundveehouderij betrekking hebben. (Deze kosten en opbrengsten zullen worden aangeduid met de term nacalculatie.)

De kostprijs, welke hier wordt berekend is dus geen genormaliseerde kostprijs bij het te verwachten prijspeil, maar een historische kostprijs. Deze historische kostprijs kan als volgt worden gedefinieerd: de kostprijs, die men verkrijgt als men het feitelijk verbruik van de produktiemiddelen, gerekend tegen de prijzen van het desbetreffende jaar, deelt door het feitelijk in het desbetreffende produktieproces verkregen aantal eenheden produkt.

De verschillen ten opzichte van de voorcalculatie zijn dus:

1. als prijzen zijn de werkelijke prijzen in de desbetreffende boekjaren aangehouden, uitgezonderd de vervoederde volle melk welke is gebaseerd op de kostprijs;
2. ten aanzien van de hoeveelheden zijn ook de werkelijke hoeveelheden in het desbetreffende boekjaar in rekening gebracht;
3. in de nacalculatie is geen beloning voor bedrijfsleiding opgenomen;
4. de kostenheffingen op de afgeleverde melk zijn niet als kosten opgenomen maar in mindering gebracht op de melkopbrengsten;
5. voorraadverandering van ruwvoedermiddelen uit eigen bedrijf zijn in tegenstelling tot de voorcalculaties wel in de berekening opgenomen.

Staat III_a

PRODUKTIEKOSTEN VAN DE MELK IN HET KLEIWEIDEGEBIED

Boekjaren 1951/52 t/m 1958/59

		1951 /52	1952 /53	1953 /54	1954 /55	1955 /56	1956 /57	1957 /58	1958 /59
Aantal bedrijven		63	77	74	70	71	75	74	69
Gemiddelde oppervlakte cultuurgrond	ha	18,9	19,7	20,5	21,3	20,4	20,5	20,7	21,6
		gld.	gld.	gld.	gld.	gld.	gld.	gld.	gld.
Arbeidskosten		440	448	479	546	568	639	674	657
Veevoeder		266	318	316	471	404	371	401	350
Meststoffen		86	99	86	92	96	99	109	101
Pacht		135	143	149	154	162	168	174	183
Onderhoud gebouwen voor rekening pachter		16	14	21	20	19	23	20	25
Kosten werktuigen		72	85	78	80	85	96	112	119
Rente levende inventaris		59	62	56	53	53	61	68	70
Ziektenbestrijding, dekgelden, e.d.		39	41	42	47	51	54	56	57
Overige kosten		42	45	49	56	67	61	80	84
Brutokosten per ha		1155	1255	1276	1519	1505	1572	1694	1646
Aftrekposten:									
Omzet en aanwas rundvee		297	343	350	325	328	362	365	396
Overige opbrengsten		65	60	84	67	86	88	85	113
Totaalaftrek		362	403	434	392	414	450	450	509
Nettokosten per ha		793	852	842	1127	1091	1122	1244	1137
Melkproduktie per ha	kg	4962	5059	5077	5073	4975	4878	5000	4832
Aantal melkkoeien per ha	st.	1,15	1,14	1,15	1,16	1,14	1,11	1,11	1,11
Melkproduktie per koe	kg	4312	4425	4396	4384	4380	4412	4505	4353
Vetgehalte	%	3,89	3,91	3,94	3,97	3,95	3,98	3,98	3,97
Melkvetproduktie per ha	kg	193,0	197,8	200,0	201,4	196,5	194,1	199,0	191,8
Kostprijs per 100 kg melk	gld.	16,00	16,80	16,60	22,20	21,90	23,00	24,90	23,50

Staat III-b

PRODUKTIEKOSTEN VAN DE MELK IN HET VEENWEIDEGEBIED

Boekjaren 1951/52 t/m 1958/59

		1951/52	1952/53	1953/54	1954/55	1955/56	1956/57	1957/58	1958/59
Aantal bedrijven		74	85	84	88	88	86	94	91
Gemiddelde oppervlakte cultuurgrond	ha	18,6	18,8	18,0	18,1	18,2	18,2	18,1	19,2
		gld.	gld.	gld.	gld.	gld.	gld.	gld.	gld.
Arbeidskosten		411	411	430	508	544	628	681	667
Veevoeder		272	308	339	464	399	383	395	365
Meststoffen		77	82	77	79	91	86	89	92
Pacht		108	114	118	123	131	134	136	141
Onderhoud gebouwen voor rekening pachter		15	17	18	15	17	17	16	18
Werktuigkosten		73	78	82	81	90	111	120	115
Rente levende inventaris		57	55	51	49	51	56	62	65
Ziektenbestrijding, dekgelden, e.d.		35	29	33	36	38	39	41	47
Overige kosten		29	37	38	46	48	52	66	68
Brutokosten per ha		1077	1131	1186	1401	1409	1506	1606	1578
Aftrekposten:									
Omzet en aanwas rundvee		253	277	280	249	265	293	305	346
Overige opbrengsten		48	44	45	33	44	57	58	72
Totaalaftrek		301	321	325	282	309	350	363	418
Nettokosten per ha		776	810	861	1119	1100	1156	1243	1160
Melkproduktie per ha	kg	4399	4433	4630	4562	4660	4362	4503	4481
Aantal melkkoeien per ha	st.	1,13	1,13	1,19	1,19	1,16	1,12	1,11	1,11
Melkproduktie per koe	kg	3909	3935	3893	3829	4027	3898	4039	4025
Vetgehalte	%	3,74	3,80	3,80	3,85	3,83	3,82	3,83	3,85
Melkvetproduktie per ha	kg	164,5	168,5	175,9	175,6	178,5	166,6	172,5	172,5
Kostprijs per 100 kg melk	gld.	17,60	18,30	18,60	24,50	23,60	26,50	27,60	25,90

Staat III-c

PRODUKTIEKOSTEN VAN DE MELK IN HET OVERGANGSGEBIED

Boekjaren 1953/54 t/m 1958/59

		1953/54	1954/55	1955/56	1956/57	1957/58	1958/59
Aantal bedrijven		69	80	89	87	83	85
Gemiddelde oppervlakte cultuurgrond	ha	17,0	17,0	16,3	16,0	15,8	15,8
		gld.	gld.	gld.	gld.	gld.	gld.
Arbeidskosten		434	513	574	644	698	708
Veevoeder		408	565	478	522	548	548
Meststoffen		67	79	86	97	98	92
Pacht		125	137	148	154	159	161
Onderhoud gebouwen voor rekening pachter		17	17	18	19	19	25
Werktuigkosten		59	62	81	93	100	118
Rente levende inventaris		49	46	50	56	63	69
Ziektenbestrijding, dekgelden, e.d.		36	41	43	41	45	51
Overige kosten		42	45	54	58	69	77
Brutokosten per ha		1237	1505	1532	1684	1799	1849
Aftrekposten:							
Omzet en aanwas rundvee		268	262	261	283	292	336
Overige opbrengsten		46	47	67	45	46	75
Totaalaftrek		314	309	328	328	338	411
Nettokosten per ha		923	1196	1204	1356	1461	1438
Melkproduktie per ha	kg	4849	4826	5277	5270	5403	5635
Aantal melkkoeien per ha	st.	1,31	1,33	1,33	1,34	1,34	1,37
Melkproduktie per koe	kg	3689	3623	3977	3928	4023	4105
Vetgehalte	%	3,58	3,63	3,66	3,66	3,66	3,67
Melkvetproduktie per ha	kg	173,6	175,2	193,1	192,9	197,7	206,8
Kostprijs per 100 kg melk	gld.	19,-	24,80	22,80	25,70	27,-	25,50

Staat III-d

PRODUKTIEKOSTEN VAN DE MELK IN HET CONSUMPTIEMELKGEBIED

Boekjaren 1951/52 t/m 1958/59

		1951/52	1952/53	1953/54	1954/55	1955/56	1956/57	1957/58	1958/59
Aantal bedrijven		32	35	31	32	30	37	37	36
Gemiddelde oppervlakte cultuurgrond	ha	17,0	17,4	18,0	17,8	16,2	15,6	16,2	17,0
		gld.	gld.	gld.	gld.	gld.	gld.	gld.	gld.
Arbeidskosten		454	433	446	527	552	617	687	705
Veevoeder		438	571	625	751	592	766	784	681
Meststoffen		71	64	78	71	71	83	79	85
Pacht		108	113	129	134	136	144	146	155
Onderhoud gebouwen voor rekening pachter		17	18	20	19	23	16	19	20
Werktuigkosten		55	57	60	61	62	83	86	107
Rente levende inventaris		57	58	56	51	53	63	70	75
Ziektenbestrijding, dekgelden e.d.		35	33	35	35	36	43	44	47
Overige kosten		37	37	46	42	48	49	59	64
Brutokosten per ha		1272	1384	1495	1691	1573	1864	1974	1939
Aftrekposten:									
Omzet en aanwas rundvee		215	237	252	231	254	287	280	326
Overige opbrengsten		55	43	52	55	82	68	58	92
Totaalaftrek		270	280	304	286	336	355	338	418
Nettokosten per ha		1002	1104	1191	1405	1237	1509	1636	1521
Melkproduktie per ha	kg	5777	5814	6259	5948	5638	6193	6405	6528
Aantal melkkoeien per ha	st.	1,50	1,54	1,60	1,56	1,47	1,60	1,59	1,61
Melkproduktie per koe	kg	3851	3781	3898	3815	3831	3868	4039	4067
Vetgehalte	%	3,51	3,52	3,54	3,63	3,65	3,65	3,64	3,67
Melkvetproduktie per ha	kg	202,8	204,7	221,6	215,9	205,8	226,0	233,1	239,6
Kostprijs per 100 kg melk	gld.	17,30	19,00	19,00	23,60	21,90	24,40	25,50	23,30

Staat IV

FINANCIËLE RESULTATEN PER HA CULTUURGROND OP WEIDEBEDRIJVEN
Boekjaren 1951/52 t/m 1958/59

Van de oude (ongeselecteerde) groepen bedrijven wordt in deze staat een overzicht gegeven van de gemiddelde kosten en opbrengsten en de resultaten per ha cultuurgrond.

In de hiernavolgende tabellen zijn gegeven:

I. Algemene gegevens zoals aantal bedrijven, veebezetting en het percentage bedrijven met een melkmachine.

II. Resultaten van het gehele bedrijf

A. De opbrengsten

Deze betreffen verkochte produkten en het privéverbruik. De in het eigen bedrijf aangewende produkten zijn niet hierin begrepen.

B. De kosten

Hieronder zijn begrepen de uitgaven, welke kosten zijn en de volgende kosten, welke geen uitgaven zijn:

a. de gewaardeerde handenarbeid van boer en gezinsleden (zonder loon voor bedrijfsleiding);
b. de gewaardeerde pachtwaarde voor eigenaarsbedrijven (met gelijktijdige weglating van eigenaarslasten);
c. de berekende rente over het geïnvesteerde kapitaal en de afschrijving over de dode inventaris.

Opgemerkt zij, dat de beloning voor bedrijfsleiding niet onder de kosten is opgenomen. Bij de beoordeling van de resultaten dient hiermede rekening te worden gehouden.

C. Het netto-overschot

Hierin zijn ook de ontvangen toeslagen op de melk begrepen.

In verband met het feit, dat de periode waarover de garantietoeslagen worden verstrekt, niet gelijk is aan de looptijd van het boekjaar van de administratie zijn de ontvangen toeslagen aan de verschillende boekjaren toegerekend.

D. Opbrengstprijs van de melk

De opbrengstprijs van de melk is gegeven met en zonder garantietoeslag. Het betreft de gemiddeld ontvangen melkprijs in de periode 1 mei t/m 30 april.

Staat IVa

KOSTEN EN OPBRENGSTEN VAN HET GEHELE BEDRIJF PER HA CULTUURGROND
IN HET KLEIWEIDEGEBIED
Boekjaren 1951/52 t/m 1958/59

	1951/52	1952/53	1953/54	1954/55	1955/56	1956/57	1957/58	1958/59
I. Algemene gegevens								
Aantal bedrijven	63	77	74	70	71	75	74	69
Gemiddelde oppervlakte cultuurgrond ha	18,9	19,7	20,5	21,3	20,4	20,5	20,7	21,6
Gemiddeld aantal melkkoeien per bedrijf st.	21,7	22,5	23,6	24,7	23,3	22,8	23,0	24,0
Gemiddeld aantal varkens per bedrijf st.	5,6	6,4	5,2	4,0	4,0	4,4	3,9	5,9
Aantal bedrijven met melkmachine in % van totaal	15	20	21	24	27	31	52	61
II. Resultaten van het gehele bedrijf								
	gld.	gld.	gld.	gld.	gld.	gld.	gld.	gld.
A. Opbrengsten								
Melk	1058	1185	1116	1191	1218	1226	1244	1063
Omzet en aanwas rundvee	297	343	350	325	328	362	365	396
Omzet en aanwas varkens	163	137	114	84	101	104	94	126
Opbrengst schapen	47	44	50	45	54	62	64	55
Overige opbrengsten	18	16	34	22	32	26	21	59
Garantietoeslag op melk	-	-	3	4	10	58	212	285
Totaalopbrengsten	1583	1725	1667	1671	1743	1838	2000	1984
B. Kosten								
Arbeid: berekend	453	463	492	559	402	468	501	476
betaald					181	187	192	199
Veevoer	357	412	360	490	445	411	434	406
Meststoffen	81	95	82	90	93	96	107	98
Pacht	135	143	149	154	162	168	174	183
Overige kosten	233	255	251	260	280	303	344	362
Totaalkosten	1259	1368	1334	1553	1563	1633	1752	1724
C. Netto-overschot	324	357	333	118	180	205	248	260
waaronder: winst/verlies op nevenbedrijven	28	⁄ 10	21	0	5	⁄ 1	⁄ 6	9
D. Opbrengstprijs per 100 kg melk								
a. Met inbegrip van garantietoeslagen	22,10	24,40	23,10	24,60	25,50	27,20	30,10	28,90
b. Zonder garantietoeslagen	22,10	24,40	23,00	24,50	25,30	25,90	25,70	22,80

⁄ = verlies

2463

Staat IVb

KOSTEN EN OPBRENGSTEN VAN HET GEHELE BEDRIJF PER HA CULTUURGROND
IN HET VEENWEIDEGEBIED
Boekjaren 1951/52 t/m 1958/59

	1951/52	1952/53	1953/54	1954/55	1955/56	1956/57	1957/58	1958/59
I. Algemene gegevens								
Aantal bedrijven	74	85	84	88	88	86	94	91
Gemiddelde oppervlakte cultuurgrond ha	18,6	18,8	18,0	18,1	18,2	18,2	18,1	19,2
Gemiddeld aantal melkkoeien per bedrijf st.	21,0	21,2	21,4	21,5	21,1	20,4	20,1	21,3
Gemiddeld aantal varkens per bedrijf st.	4,3	5,4	4,2	1,4	2,4	2,2	2,0	2,2
Aantal bedrijven met melkmachines in % van totaal	15	19	21	27	29	31	35	46
II. Resultaten van het gehele bedrijf	gld.	gld.	gld.	gld.	gld.	gld.	gld.	gld.
A. Opbrengsten								
Melk	913	998	999	1032	1101	1048	1081	966
Omzet en aanwas rundvee	253	277	280	249	265	293	305	346
Omzet en aanwas varkens	110	98	91	36	57	56	43	57
Opbrengst schapen	29	25	24	23	25	33	33	24
Overige opbrengsten	21	19	21	11	21	25	25	53
Garantietoeslag op melk	-	-	2	7	25	98	235	259
Totaalopbrengsten	1326	1417	1417	1358	1494	1553	1722	1705
B. Kosten								
Arbeid: berekend	422	422	441	516	447	546	615	591
betaald					108	92	77	88
Veevoer	328	368	373	445	402	377	386	369
Meststoffen	75	79	75	78	88	84	87	91
Pacht	108	114	118	123	131	134	136	141
Overige kosten	211	219	225	228	248	279	308	315
Totaalkosten	1144	1202	1232	1390	1424	1512	1609	1595
C. Netto-overschot	182	215	185	⁄ 32	70	41	113	110
waaronder: winst/verlies op nevenbedrijven	14	⁄ 7	5	⁄ 3	⁄ 1	2	⁄ 4	5
D. Opbrengstprijs per 100 kg melk								
a. met inbegrip van garantietoeslagen	21,50	23,40	22,60	23,80	25,10	27,40	30,50	28,40
b. zonder garantietoeslagen	21,50	23,40	22,50	23,60	24,50	25,00	25,00	22,40

⁄ = verlies

2463

Staat IVc

KOSTEN EN OPBRENGSTEN VAN HET GEHELE BEDRIJF PER HA CULTUURGROND
IN HET OVERGANGSGEBIED
Boekjaren 1953/54 t/m 1958/59

		1953/54	1954/55	1955/56	1956/57	1957/58	1958/59
I. Algemene gegevens							
Aantal bedrijven		69	80	89	87	83	85
Gemiddelde oppervlakte cultuurgrond	ha	17,0	17,0	16,3	16,0	15,8	15,8
Gemiddeld aantal melkkoeien per bedrijf	st.	22,3	22,6	21,7	21,4	21,2	21,6
Gemiddeld aantal varkens per bedrijf	st.	12,4	12,6	11,0	12,7	12,3	12,3
Aantal bedrijven met melkmachines in % van totaal		4	4	14	17	28	48
II. Resultaten van het gehele bedrijf		gld.	gld.	gld.	gld.	gld.	gld.
A. Opbrengsten							
Melk		1003	1039	1200	1232	1245	1159
Omzet en aanwas rundvee		268	262	261	283	292	336
Omzet en aanwas varkens		273	263	232	307	249	299
Opbrengst schapen		23	25	28	25	26	25
Overige opbrengsten		25	27	48	38	39	74
Garantietoeslag op melk		2	6	21	103	269	328
Totaalopbrengsten		1594	1622	1790	1988	2120	2221
B. Kosten							
Arbeid: berekend		465	550	482	566	653	648
betaald				128	124	95	115
Veevoer		578	738	642	731	734	747
Meststoffen		60	71	77	88	90	84
Pacht		125	137	148	154	159	161
Overige kosten		215	229	258	284	307	349
Totaalkosten		1443	1725	1735	1947	2038	2104
C. Netto-overschot		151	⁄103	55	41	82	117
waaronder: winst/verlies op nevenbedrijven		34	⁄ 7	0	4	⁄ 15	32
D. Opbrengstprijs per 100 kg melk							
a. met inbegrip van garantietoeslagen		21,80	22,60	23,90	26,30	29,00	27,10
b. zonder garantietoeslagen		21,70	22,30	23,50	24,20	23,80	21,10

⁄=verlies

Staat IV-d

KOSTEN EN OPBRENGSTEN VAN HET GEHELE BEDRIJF PER HA CULTUURGROND

IN HET CONSUMPTIEMELKGEBIED

Boekjaren 1951/52 t/m 1958/59

	1951/52	1952/53	1953/54	1954/55	1955/56	1956/57	1957/58	1958/59
I. Algemene gegevens								
Aantal bedrijven	32	35	31	32	30	37	37	36
Gemiddelde oppervlakte cultuurgrond ha	17,0	17,4	18,0	17,8	16,2	15,6	16,2	17,0
Gemiddeld aantal melkkoeien per bedrijf st.	25,3	26,8	28,8	27,8	23,8	25,0	25,8	27,4
Gemiddeld aantal varkens per bedrijf st.	11,9	11,3	13,1	10,8	9,9	10,-	13,9	11,4
Aantal bedrijven met melkmachine in % van totaal	9	9	10	9	17	22	22	39
II. Resultaten van het gehele bedrijf	gld.	gld.	gld.	gld.	gld.	gld.	gld.	gld.
A. Opbrengsten								
Melk	1183	1251	1324	1314	1285	1479	1500	1384
Omzet en aanwas rundvee	215	237	252	231	254	287	280	326
Omzet en aanwas varkens	280	219	305	231	225	276	254	276
Opbrengst schapen	27	24	35	40	45	44	41	38
Overige opbrengsten	29	26	17	26	43	36	25	60
Garantietoeslag op melk	-	-	3	5	13	120	325	373
Totaalopbrengsten	1734	1757	1936	1847	1865	2242	2425	2457
B. Kosten								
Arbeid: berekend	478	462	475	560	493	574	642	651
betaald					94	85	97	103
Veevoer	620	743	820	891	736	927	969	847
Meststoffen	62	57	70	65	63	75	70	78
Pacht	108	113	129	134	136	144	146	155
Overige kosten	215	223	229	224	234	273	295	326
Totaalkosten	1483	1598	1723	1874	1756	2078	2219	2160
C. Netto-overschot	251	159	213	⅄ 27	109	164	206	297
Waaronder: winst/verlies op nevenbedrijven	39	⅄ 19	51	8	4	12	⅄ 27	25
D. Opbrengstprijs per 100 kg melk								
a. met inbegrip van garantietoeslagen	21,10	22,10	21,90	22,90	23,90	26,80	29,20	27,50
b. zonder garantietoeslagen	21,10	22,10	21,90	22,80	23,60	24,80	24,-	21,60

⅄ = Verlies.

2463